

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (3141) 2010 JUNE • BIRŽELIS 1 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Trėmimai ir išsitrėmimai

Žaliasis birželis tautos istorijon įsirašė trimis žymiaisiais įvykiais – 15-oji diena okupacija, 22-oji trumpa laisvės prašvaistė, 14-oji trėmimai į Sibirą.

TOS datos – pasitikėjimo, naivumo, žiaurių išgyvenimų, skaudžių netekčių, apgaulingų vilčių mišinys.

Lietuvis, tartum sugėdintas, pažemintas, apgautas ir bejėgis stovėjo galvą nuleidęs žvilgčiodamas į barškančių tankų vilkstines; lietuvis energingai griebėsi ginklo karo gaisrams užsiliepsnojus, laisvės valiaivimams aidint per visą šalį; lietuvis meldėsi ir paskutiniu duonos kąsniu dalinosi užkaltame vagone pakeliui į vergų stovyklas... Visa tai įvyko per vienerius metus, kurių užtektų tautos epopėjai sukurti ir kurių užtenka mokytis, kad tėvynės meilė stiprėtų, kad ji paliestų ir tuos, kuriems tų metų įvykiai tik knygoje. Šiandien minime skaudžiausią įvykį – masinius sibirinius trėmimus, prasidėjusius birželio 14 dieną. Tai akivaizdi, sąmoninga, suplanuota tautos išblaškymo pradžia, sovietškai vadinama iškeldinimu, socialistiniu perauklėjimu. Tie pavadinimai skamba Stalino cinizmu, pasityčiojimu iš bejėgių, kokie geriausiai tinka vergų stovykloms. O tų vergų reikėjo, nes samdyti darbo jėgos nebuvo iš ko – rubliai ir červoncai buvo reikalingi ginklams, propagandai ir saugumui. Tuo būdu trėmimai tapo išmintingiausia išeitimi – naikinimas “liaudies priešų” ir kartu darbo jėgos mobilizavimas. Nesigilindami į Kremliaus planus ir sprendimus, kurie naudos nešė Sovietų Sąjungai, šiandien privalome į tai žiūrėti žmogaus teisių deklaravimo normomis, matyti įvykdytą nusikaltimą prieš žmoniją. O tai neturėtų būti pamiršta ir atsakomybė panaikinta, kai vergų atliktais darbais naudojasi šiandieninė Rusija. Žinoma, dėl “šventos ramybės” ir tų gerųjų santykių patariama tylėti. Bet tai nereiškia, kad tokia tyla galėtų pakeisti praeitį.

TOJI trėmimų ir skaudžios priespaudos praeitis išliks amžiams ta pati, net ir kai kuriems istorikams užsimojus ją kitaip nušviesti. Žalos atlyginimais, jeigu jie kada ir būtų vykdomi, iš esmės niekas nebūtų pakeista. Didžioji žala tautai yra ne nukankintas, užmuštas ar suluošintas žmogus. Didžioji žala – išlikęs gyvas, bet dvasiškai sulaužytas, baisiomis idėjomis užsikrėtęs ir iš pirmųjų eilių nesitraukiantis žmogus, buvęs savas, dabar susvetimėjęs, okupacijoje pripumpuotas klaidingų pažiūrų... Ačiū Dievui, šitas Žmogus tik mažuma, neatstovaujantis visai tautai, nors bandantis apsiskelbti, kad einąs pažangos ir laisvės keliais, tokiais, kurie ir didesnio visuotinio dėmesio susilaukia, nes persiorientavimas, prisitaikymas kai kur jau laikomas dorybe, politine būtinybe, kosmopolitinio mąstymo pradžia. Tačiau, kaip ten bebūtų, visa tai yra savanoriškas išsitrėmimas, nusišalinimas nuo tautos reikalų, kurie turėtų būti kiekvienam lietuviui svarbiausi. Ironiška tiesa: nereikia užkaltų vagonų, nė enkavedistų sargų, nereikia Sibiro taigų, kai galime patys save ištremti, prarasti tėvynę joje būnant. Šitokia tremtis, nors fiziškai neskaudi, tarpais gal net paglostanti, vis dėlto yra pati baisiausia. Sibirinių trėmimų minėjimais, vilties šūkliais, buvusių kančių bei patirtų nuostolių paskelbimais neatsipirksime savęs ištėmimo į pilietinio gyvenimo užkampius, kur visa aplinka susitraukusi į vieną tašką, vadinamą “AŠ”. Iš šitokios tremties, kas į ją jau yra patekę, turėtų nedelsdami grįžti. Galima drąsiai teigti, kad Tėvynė tokių labiausiai laukia, nes kiekvienas atsiskyrimas yra tarsi plytų ištraukimas iš statomo pastato, kuris vadinasi valstybė. O tai mūsų tautos turtas, nuosavybė, nedovanota, bet atkovota, susigražinta, kad daugiau nebedundėtų tremtinių ešelonai į rytus, kad nebebūtume stumdomi ir niekinami. ČS

Katalikių moterų darbai – šventėms ir kasdienybei

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje š.m. gegužės 15-16 d.d. vykusio Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos 19-ojo suvažiavimo dalyvės. Viduryje – ilgametis draugijos dvasios vadas Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM

Ntr. R. Choromanskytės

S. KATKAUSKAITĖ

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje gegužės 15-16 d.d. vyko 19-sis Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos suvažiavimas. Susirinkusias Centro valdybos, Toronto, Mississaugos, Hamiltono, Delhi skyrių atstoves pasveikino ilgametis draugijos dvasios vadas Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, Kanados lietuvių katalikų centro vadovas K. Batūra. Pirmoji suvažiavimo diena buvo skirta centro valdybos, revizijos komisijos, išdininko ir skyrių ataskaitoms. Iš konkrečių pranešimų, išvardintų skaičių išryškėjo didesnių ir mažesnių darbų visuma, lyg medaus akutėmis turtingas korys, darbščių bitučių suneštas stropiai ir su meile, atliekant savo savanoriškai pasirinktas pareigas. Prieš trejetą metų vykusiam KLKM draugijos 18-ajame suvažiavime buvo paminėta svarbi sukaktis – veiklos išeivijoje 50-metis. Kiek vėliau atšvęsta ir pradžių pradžia – šios organizacijos įsteigimo Lietuvoje 100-metis. Per šiuos dešimtmečius iš Lietuvos į Kanadą atsivežta patirtis ir noras išsaugoti tėvynėje įgytas krikš-

čioniškosios doros pagrindus ir lietuviškąją tapatybę neišblėso.

Apie lietuvių katalikių moterų veiklą išsamiai pasakoja rašytinė draugijos darbų apžvalga *Mūsų keliai Kanadoje*, išleista 50-mečio proga. Bet gyvenimo išeivijoje, prabėgusio laiko permainos palietė ir buvusias gana gausias lietuvių bendruomenes. Vyresnioji karta traukiasi iš visuomeninio gyvenimo dėl amžiaus ar ligų, daugelis iš jų pakeitė ir gyvenamąsias vietas, apsigyvendami pas vaikus ar persikeldami į globos įstaigas. Taip sumažėjo su meile steigtų lietuviškų parapijų, parapijiečių skaičius, tuo pačiu retesnės katalikių moterų skyrių narių gretos. Bet likusios narės dar sėkmingai tęsia prieš 50 metų užsibrėžtus darbus ir prisideda, kad visur, kur dar esama lietuvių, juos pasiektų lietuviškai tariamasis maldos žodis ar giesmė, tikėjimo išpažinimas.

Kiekvienos parapijos katalikių moterų skyriai nuoširdžiai rūpinasi, kad šventovės būtų tvarkingos ir jaučios, padeda rengti religinių švenčių paminėjimus, vaišes, stengiantis išsaugoti parapijiečių ir jų šeimų bendrystę. Nepa-

mirštami sergantys ar vieniši tautiečiai, Lietuvos našlaičiai ar buvę tremtiniai. Skyrių naries matome parapijų salėse parduodančias pyragus, įvairiomis progomis rengiančias pietus ar vaišinančias kava ir saldumynais. Pinigai, surinkti už prekybą pyragais ar iš geranorių aukotojų, siunčiami ten, kur labiausiai reikia.

Centro valdybos tremtinių ir *Vaiko tėviškės namų* fondų pranešime, kurį perskaitė šių fondų tvarkytoja A. Sungailienė, paminėta, kad per šiuos trejus metus grįžusių į Lietuvą tremtinių šalpai perduota \$37,000. Jau daugelį metų skyriai šelpia Vilkauskio vyskupijai priklausančius *Vaiko tėviškės namus* Marijampolės rajone, Avikilių kaime. Ten nusiūsta 44,000 dol. Be tų bendrų visiems skyriams rūpesčių, kiekvienas turi savas tradicijas. Hamiltono Šv. Marijos parapijos katalikių moterų skyrius prisideda, rengiant Kryžiaus kelią vyskupo A. Tonna parke. Su pasisekimu praėjo Maldos diena *St. Elizabeth Village* svetainėje, skyriaus narės aktyviai dalyvavo 400 metų Šiluvos Švč. Marijos apsireiškimo sukakties minėjimuose.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Šeima tarp įvairių vertybių – 2 psl.

Paminėtas Baltijos šalių dvidešimtmetis – 3 psl.

“Šito pamiršti negalima” – 4 psl.

“Jis man dovanojo būti” – 6 psl.

“Turiu, ką gavau vaikystėje...” – 8 psl.

Pilietinė sveikata – 11 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)
\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140.
Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). *USA* – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada.
ISSN 0040-4063.
We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos religinėms bendruomenėms vyriausybė gegužės 19 d.paskirstė 1.8 mln. litų, kurie bus skirti bendruomenių, bendrijų ir centrų maldos namams atstatyti ir kitoms reikmėms. Didžiausia dalis iš šios sumos – 1.6 mln. litų atiteks Lietuvos Vyskupų konferencijai. Lietuvos stačiatikių arkivyskupijai paskirta 92,100 litų, Lietuvos sentikių bažnyčios aukščiausiai tarybai – 23,500, Evangelikų liuteronų bažnyčios konsistorijai – 21,400, Lietuvos musulmonų sunitų dvasiniam centrui – 11,700, Šv. Juoza-pato Bazilijonų ordino Vilniaus vienuolynui ir Lietuvos karaimų religinei bendruomei – po 10,000 litų. Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios sinodo kolegijai ir Evangelikų reformatų bažnyčios – Unitas Lithuaniae – sinodui teks po 7,000 litų, Lietuvos žydų religinei bendrijai – 7,700, Kauno žydų religinei bendruomei – 2,000, Vilniaus žydų religinei bendruomei – 1,000 litų.

Kauno Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Katalikų teologijos fakultetas, veikęs tarpukariu, sovietmečiu perkeltas į Kauno kunigų seminariją, Lietuvai atgavus nepriklausomybę vėl sugrįžo po VDU sparnu ir jau švenčia dvidešimtmetį. Penkerius metus užtrunkanti viena iš dviejų fakultete dėstomų bakalau-ro programų skirta ne tik dvasiškams, bet ir pasauliečiams. Fakultete taip pat galima baigti keturmetę religijos pedagogikos bakalau-ro programą. Tarp fakultete siūlomų magistro programų – religinis švietimas, šeimo-tyra, pastoracinė teologija, bažnytinė teisė, taip pat gali-ma siekti daktaro laipsnio. Fakulteto studentai raginami ir aktyviai dalyvauja savano-riškoje veikloje, organizuoja

renginius, prisideda prie įvai-rių krikščioniškų organizaci-jų projektų. Per 20 metų fa-kultetas paruošė 1182 baka-laurus, 162 magistrus (licen-ciatus), 7 apsigynė daktaro disertacijas.

Mokslinė konferencija Katalikų teologijos fakultete (KTF) “Katalikų teologijos fakulteto reikšmė Lietuvos mokslui ir kultūrai” vyko ge-gužės 20 d. fakulteto veiklos 20-mečiui paminėti. Konfe-rencijos pradžioje KTF Di-dysis kancleris arkivysk. met-ropolitas Sigitas Tamkevi-čius, SJ, pasveikino visus su-sirinkusiuosius. Dabartinis VDU rektorius prof. Zigmas Lydeka įteikė apdovanoji-mus dėstytojams ir darbuoto-jams, kurie dirbo fakultete daugiau nei 10 metų. Kon-ferencijos trijuose posė-džiuose buvo perskaityta 17 pranešimų, atskleista KTF istorija, mokslo kryptis, ateit-ies viltis. Trečiajame konfe-rencijos posėdyje studentai pristatė savo mokslinius dar-bus. Konferenciją vainikavo Mišios, kurioms vadovavo prel. V.S. Vaičiūnas, kartu koncelebravo Kauno kunigų seminarijos vadovybė, dva-sios tėvai ir fakulteto dėstyto-jai kunigai. Po šv. Mišių 20-mečio šventė tęsėsi Katalikų teologijos fakulteto kieme, kur koncertavo krikščioniš-kos jaunimo grupės “Aukš-tyn bures” ir “Bifurkacija”.

Šv. Sosto ir Izraelio vals-tybės bendra dvišalė darbo komisija paskelbė pranešimą apie gegužės 20 d. įvykusį susitikimą. Pažymima, kad jis vyko konstruktyviai ir siek tiek pasistūmėta link susitari-mo, kurio abi pusės siekia. Kitas susitikimas įvyks birže-lio 14 d., o 15 d. bus surengta komisijos visuotinė sesija. Dvišalės komisijos susitiki-mai vyksta pagal 1993 m. pa-sirašytą sutartį.

Šeima tarp įvairių vertybių

Kun. dr. KĘSTUTIS RALYS

Visa žmogų supanti ap-linka turi įtakos jo gyvenimui. Vadinasi, labai įtakoja pir-miausia šeimą. Visi aplink še-imą vykstantys procesai vienaip ar kitaip veikia ir jo vertybių sistemą. Šeimos socialinio el-gesio motyvai, jo sutvarkymas visais laikais domino tyrinėto-jus praktiniu ir teoriniu po-žiūriu. Vertybinių orientacijų sistema, atspindinti gyvenimo būdo ypatumus per visuome-ninės sąmonės prizmę, yra vienas iš individo, šeimos pa-saulėžiūros sudarytojų.

Vertybės yra pageidautini tikslai arba vadovaujantys in-divido gyvenimo principai, tu-rintys skirtingą reikšmę kon-krečiam individui ar šeimai. Jos susiformuoja žmogaus so-cializacijos procese, sutarp-tautinant socialinės aplinkos, šeimos ir visuomenines verty-bes. Todėl vidinės sutarptau-tintos vertybės (vertybinės orientacijos) tam tikroje žmo-nių grupėje priklauso nuo ver-tybių, kurios yra paplitusios visuomenėje. Žmogus gyvenime remiasi patirtimi, auga ir mokosi. Patirtis susiklosto į tam tikrus psichikos darinius-požiūrius, išdėstymus, įtako-jančius asmens elgesio kryptį, kartu šeimos tvirtumą valsty-bėje. Logiška būtų manyti, kad asmens vertybinės orien-tacijos nėra chaotiškos, o su-daro sistemą. Šeimos vertybi-nės orientacijos parodo, ką jos linkusios daryti su savo ri-botu laiku ir energija.

Vertybė – tai abstraktus, bendras elgesio principas, standartas, pateisinant kon-krečius veiksmus ir tikslus. Ver-tybes asmuo įsisavina sociali-

Lietuvos kardinolas su broliu Ričardu prie Bačkių giminės kapų Joniškėlyje
Ntr. iš leidinio *Šiaurietiški atsivėrimai*

zacijos procese, sutapatina sa-ve su jomis emociškai – su-tarptautina. Jos yra bendri el-gesio standartai, kurie yra iš-reiškiami socialinėmis nor-momis. Individai, pripažįstan-tys tas pačias vertybes, dėl ne-apibrėžtos vertybių prigim-ties, gali nesutikti dėl konkre-čių normų, įkūnijančių tas vertybes. Visuomenėje galima išskirti tokias gausias vertybė-mis sritis: pinigai, draugystė, šeima, religija ir moralė, poli-tika ir socialinė organizacija, meilė ir seksas, laisvalaikis, su-brendimas, charakterio bruo-žai ir darbas.

Socialinės vertybės iš pri-gimties gali būti materialios ir nematerialios. Jos apima kiek-vieną objektą, į kurį šeima gali reaguoti, susidaryti požiūrį (orientaciją). Socialinės verty-bės apima įsitikinimus, veiklą, nuomones, įkvėpimą, morali-nes normas, filosofines dok-trinas, švietimą, mokslines teo-rijas, tradicijas, savitvarką, vaizduotę ir visuomeninę nuomonę, dar ilgesnį sąrašą labiau objektyvių ir materia-lių dalykų. Tokį sąrašą galima būtų tęsti iki begalybės, nes į jį įeitų viskas, į ką galima susi-daryti nuostatą ar požiūrį.

Vertybės įvairiems asmenims ir šeimoms yra nevienodos svarbos, tačiau yra panašumų pripažįstant vienodas vertybes.

Šeimos vertybių pokyčių analizė atskleidė, kad jau-nesni gyventojai laisviau žiūri į šeimą ir santuoką. Akivaiz-du, kad mūsų vos ne visuo-tinis katalikiškumas remiasi priklausymu nuo kultūrinės tradicijos, o dabar ir padėties socialiniu prisiderinimu.

Krikščionybėje šv. Augus-tinas išaiškino subjektyvią emocinę patirtį. Jis teigė, kad žmogus nuolat išgyvena kovą tarp kūniškosios ir dvasiškosios valios. Šv. Augustinas tiki, kad žmogaus prigimtis dvily-pė: kūnas ir siela. Todėl žmo-gus yra ir šio, žemiškojo, pa-saulio, ir dangiškosios “valsty-bės” pilietis. Esminis faktas tai, kad žmogus turi dvejopus interesus: pasaulietinius – su-sijusius su kūno gėrybėmis. Kiti – anapusiniai – susiję su žmogaus siela. Tai priartina žmogų prie gyvenimo ir mir-ties paslapties. Pagrindinis va-lios svoris – meilė. Meilė yra aukščiau už protą ir jusles. Šv. Augustino valios pagrindinė jėga – meilė. (Straipsnis su-trumpintas. Red.)

Tikrovė ir istorikai

Tęsinys iš 21 nr.

DR. POVILAS JAKUČIONIS

Raišupyje 6 partizanai, geri šauliai, ginkluoti kulko-svaizdžiais, tvirto pastato prie-dangoje visą dieną priešinosi juos persekiojusiems 300 en-kavedistų. Puolimo bangos ri-tosi viena po kito. Visos buvo atmuštos. Kol visi partizanai žuvo. NKVD raporte minimi žuvę 2 kareiviai ir keletas su-žeistų. Partizanų žiniomis, bu-vo nukauta 67 enkavedistai.

Dėl sovietų armijos nuos-tolių partizaniniame kare. Patartume istorikams skaityti ne tik tyčia dešimteriopai ar daugiau sumažintus nuostoli-us sovietinių karinių dalinių vadų raportuose, bet ir parti-zanų archyvuose bei logiškai pagalvoti. Kiekvienas, šiek tiek nusimanantis karo daly-kuose, žino, kad puolančiųjų

žūsta kelis kartus daugiau nei besiginančiųjų. Be to, miškus “šukuojantys” kareiviai eida-vo stati voromis ir patekė į pasalas krisdavo kaip lapai. Bet raportuose nuostolių mi-nima nebuvo. Atsakingai rei-kėtų kalbėti apie “lietuvius, žuvusius nuo lietuvių rankos”. Kruviniausi mūšiai vyko 1945-1946 m. To meto sribų būrių sąrašuose vyravo nelietuviš-kos pavardės.

Č. Laurinavičius neprita-ria partizaninio karo heroiz-mui. Jis partizanų ketinimuose pasigenda demokratijos ga-rantų. Mano, kad partizanai planavo atkurti Lietuvoje A. Smetonos laikų tvarką.

Tuo tarpu partizanų Dek-laracijoje atkurtosios nepri-klausomos valstybės santvar-ka projektuojama maždaug tokia pat, kokia yra dabar. Jis rašo, kad “...1940 metais žymi

Lietuvos gyventojų dalis jau nusivylė savo valstybės vidaus ir užsienio politika ir laukė A. Smetonos režimo žlugimo bei radikalių socialinių refor-mų...

Neperdėsime sakydami, kad revoliucija Lietuvoje buvo pribrendusi”. (Visi šie žodžiai – lyg nurašyti iš LTSR istori-jos puslapių). Dėl to esą ne-galima kolaborantų laikyti iš-davikais, nes jie “siektė socia-linių ir nacionalinių pertvar-kymų”. Ir daro išvadą, kad be bendradarbiavusių su sovietų valdžia “...turbūt neliktų da-bar kam užsiimti Lietuvoje politika” (!!).

Šiam teiginiui komen-taras nebereikalingas: taip pat galvojančios komunistai ir postkomunistai laisvės kovų dalyvius per patrankos šūvį neprileido prie valdžios.

Nukelta į 10-tą psl.

Paminėtas Baltijos šalių dvidešimtmetis

2010 m. gegužės 10-11 d.d. Vilniuje vyko Europos liaudies partijos (*European People's Party, EPP*), kuriai priklauso ir TS-LKD, politinė asamblėja, skirta pažymėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-mečiui. Vienas iš renginių buvo seime Europos studijų centro surengti debatai *Baltijos šalių nepriklausomybė – ateinantys 20 metų*. Renginį pradėjo Europos stu-

blogiui simboliu. Įteikdamas jam ELP apdovanojimą Wilfred Martens sakė: “Šiandien man didžiulė garbė ir malonumas švęsti Jūsų nepakeičiamą indėlį į Europos laisvę, ir noriu įteikti Jums Europos liaudies partijos apdovanojimą. Jūs esate pats didžiausias Lietuvos pasipriešinimo sovietiniam valdymui simbolis. Mes visi už tai Jums esame dėkingi. Jūs apgynėte ne tik Baltijos

Prof. Vytautui Landsbergiui, pirmajam atkurtosios Lietuvos valstybės vadovui, Europos liaudies partijos pirmininkas Wilfred Martens įteikia apdovanojimą

dijų centro pirm. Tomi Huh-tanen, kuris prisipažino, kad į Vilnių jam malonu atvykti, nes jo senelė buvo išeivė, iš Lietuvos pasitraukusi į Suomiją. Auditoriją, kurios didelę dalį sudarė TS-LKD nariai, susirinkusią Seimo Kovo 11-osios salėje, pasveikino seimo pirmininkė Irena Degutienė. Po to prof. Vytautui Landsbergiui – pirmajam atkurtos valstybės vadovui, dabar Europos parlamento nariui – įteiktas Europos liaudies partijos apdovanojimas už indėlį Europos laisvei ir demokratijai – tai Belgijos menininkės sukurta figūrinė kompozicija.

Europos liaudies partijos (ELP) pirm. Wilfred Martens kalbėjo apie dr. Vytauto Landsbergio indėlį atkuriant Lietuvos nepriklausomybę bei nugalint totalitarinį režimą, pavadindamas jį pasipriešinimo

žmonių bendrąjį gėrį, bet ir visuotines vertybes, už kurias kovoja, kurias palaiko visa Europos visuomenė. ...Totalitarinio komunizmo laikai išnyko, ir ši patirtis išnyks, užsimirš kaip baisus košmaras. Jūsų ilgai trukęs siekis išsipildė. Lietuva tapo ES ir NATO nare ir pradėjo kurti naują matmenį. Revoliucijos nebūtinai būna žiaurios, smurtinės. Dažnai taikūs veiksmai – ne tik morališkai geresni, bet ilgalaikiam laikotarpiui netgi veiksmingesni. Niekas pasaulyje nesikeis, jeigu mes nesikeisime. Komunizmas buvo visiška nesėkmė. Tai paliko gilią žaizdą. Mums reikia tokių žmonių kaip Vytautas Landsbergis. Jis buvo pirmas valstybės vadovas posovietinėje erdvėje ne komunistas”.

Atsakomąjį žodį tarė Aukščiausiosios tarybos-At-

kuriamojo seimo pirmininkas, Europos parlamento narys V. Landsbergis, kuris apgailestavo, kad per dvi dešimtis metų pasikeitė Europos žemėlapis, bet žmonių veiduose nematyti džiaugsmo. Pasak jo, įsivyravo gobšumas, kuris atvedė į totalinę krizę – ne finansinę, o dvasinę, nes prarasta sąžinė ir atsakomybė. V. Landsbergis šiandieniniame gyvenime ir politikoje ragino laikytis tiesos.

“Susitinkame senojoje Lietuvos sostinėje ir beveik istorinę dieną. Prisimename prieš du mėnesius ir Briuselyje, ir Vilniuje švęstą atkurtos Lietuvos valstybės 20-me-tį. Prisimename prieš mėnesį žuvusį Lietuvos draugą, Lenkijos prezidentą. Pažymėta II Pasaulinio karo pabaiga. Vakarykštis militaristinis parad Maskvoje. Praeitis nemiršta. Praeitis nesitraukia, ypač kai už ją neatsiskaityta. Dvidešimt metų galvojome, kad gali rasti kitoks teisingumo ir sąžiningumo pasaulis. Lietuva ėjo tiesos keliu, ir niekas aplink nesakė, kokia ji maža, ir mes patys nesijautėme maži, o tiesiog žmonės, – tauta tarp tautų. Netobula, tačiau siekianti ir norinti padėti kitiems.

Ir Lietuvos dvasia nebuvo maža, – pradėjo savo pranešimą V. Landsbergis. – Tiek pasikeitimų, tačiau veiduose nerimas, nes ne visose srityse ir ne visa į gera. Gal įvyko pokyčių į blogą, pagalvokime... Gyvename dviprasmybių pasaulyje. Prieš 20 metų dviprasmybių buvo mažiau. Turime ir elementariai negatyvių pokyčių. Kilo gerovės valstybės ideologija, veikiau mitologija, kai gerovė suvokiama primityviai ir materialistiškai, kai išnyksta artimo meilė, solidarumas, savipagalba... Krizė pirmiausia ne ekonominė, yra labai gili dvasinė, – prarasta sąžinė, prarasta atsakomybė. Iš to ir technologinės katastrofos nuo Černobylio iki Meksikos įlankos. Negalima to nematyti, – netikri džiaugsmai, laikini malonumai. O gal gyvenimas ir neturi kitos prasmės, tik malonumą?” – retoriškai klausė V. Landsbergis.

T. S-gos žinios

Palangos kopos po audros

Ntr. Z. Bilevičiūtės

SAVAITĖ LIETUVOJE

Nedidinti mokesčių

Komentuodama Tarp-tautinio valiutos fondo (TVF) siūlymus karpyti valdžios iš-laidas bei įvesti automobilių ir nekilnojamojo turto (NT) mokesčius, prezidentė Da-lia Grybauskaitė pareiškė, kad vyriausybei pirmiausia reikėtų mažinti šešėlinės ekonomikos mastą, o tik po to galvoti apie mokesčių di-dinimą.

Ji pripažįsta, kad reikia karpyti išlaidas ir plėsti mo-kestinę bazę, todėl prieš me-tus ir nerekomendavo sko-lintis iš TVF. Ji norėjo, kad Lietuva išlaikytų galimybę apsispręsti pati, kokiomis priemonėmis tvarkytis su savo biudžeto deficitu. Jos teigimu, šiandien NT ir au-tomobilių mokesčiai nepasi-teisintų. Ji teigė mananti, kad trumpinti motinystės atostogas yra vienas iš gali-mų taupymo variantų, tačiau būtina pirma aptarti visą “Sodros” reformos ir siste-mos apmatius.

Priėmė disidentų rezoliuciją

Seimas gegužės 27 d. priėmė rezoliuciją, kuria iš-pareigojo išnagrinėti politi-nių kalinių ir disidentų prie-kaištus šalies teisėsaugai. Už rezoliuciją, kuria seimo Tei-sės ir teisėtvarkos komitetas (TTK) bei Pasipriešinimo okupaciniams režimams da-lyvių ir nuo okupacijų nu-kentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija įpareigoti išnagrinėti joje minimus klausimus, vienbalsiai bal-savo valdantieji konservato-riai, taip pat pavieniai skir-tingų frakcijų atstovai. Sei-mas rezoliuciją priėmė rea-guodamas į buvusių politinių kalinių ir disidentų pas-keblbtą memorandumą “Dėl laisvės kovų prasmės ribos peržengimo”, kuriuo teis-mai ir prokuratūra kaltinami vilkinantys laisvės kovotojų bylas.

TTK bei komisija įparei-goti, bendraujant su memo-randumo autoriais, klausi-mus išnagrinėti ir galimus nurodytų problemų spren-dimo būdus pateikti iki rug-sėjo 10 d. Minėtu memoran-dumu, kurį kovą paskelbė penki buvę politiniai kaliniai ir disidentai, yra konstatuo-jama, kad teismai ir proku-ratūra vilkina laisvės kovoto-jų bylas, net iškraipo Lietu-vos istoriją ir vykdo antivals-tybinę veiklą. Memorandu-mo iniciatoriai sako esantys “senųjų okupacinių Lietuvos prokuratūrinių ir teismų struktūrų likučių mentalite-to veiksmais menkinami bei niekinami”. Memorandumą pasirašė Algirdas Endriu-kaitis, Balys Gajauskas, Al-girdas Patackas, Petras Plumpa ir Nijolė Sadūnaitė.

Vizitas JAV

Seimo pirmininkė Irena Degutienė lankėsi Vašing-tone gegužės 26-28 d.d. kar-tu su kolegomis iš Baltijos ir Šiaurės šalių. I. Degutienė susitiko su JAV Atstovų rū-mų nariu John Shimkumi, dalyvavo Baltijos ir Šiaurės šalių parlamentų pirmininkų diskusijoje. Seimo pirminin-kės vardu Lietuvos ambasa-doje buvo surengta darbo vakarienė Šiaurės ir Baltijos valstybių seimų vadovams.

Šiaurės ir Baltijos šalių parlamentų pirmininkai su-sitiko su JAV Atstovų rūmų pirmininke Nancy Pelosi, Užsienio reikalų komiteto pirmininku Howard L. Ber-man ir komiteto nariais, Tarptautinio respublikonų instituto vadovais, kitais aukštais JAV pareigūnais. I. Degutienė taip pat lankėsi Baltimorėje, kur susitiko su vietos lietuvių bendruomene.

Lėtai grąžina turtą

JAV vyriausybės agen-tūros – Saugumo ir bendra-darbiavimo Europoje komi-sijos – posėdyje gegužės 26 d. JAV pareigūnai paragino buvusias komunistines Eu-ropos šalis siekti pažangos žydų turto grąžinimo pro-cese. Ypač šiame kontekste buvo išskirtos trys šalys – Lietuva, Lenkija ir Rumu-nija. JAV valstybės sekreto-rės patarėjas Holokausto klausimais Stuart Eizenstat tvirtino, jog korupcija, ad-ministraciniai vėlavimai, sunkumai gaunant esminius dokumentus ir nepakanka-ma informacija apie kreipi-mosi dėl grąžinimo procesą sudarkė nuosavybės grąžini-mą daugelyje šalių.

Komisijos nariai para-gino šalis paspartinti šį pro-cesą. Pagal Lietuvos Teisin-gumo ministerijos parengtą įstatymo projektą numato-ma kompensuoti apie 30% žydų bendruomenių turėto, neteisėtai nusavinto nekil-nojamojo turto vertės. Mi-nisterija pažymi, kad įsta-tymo priėmimas nereikštų, jog Lietuva prisiima teisinę ar politinę atsakomybę už okupacijų padarytą žalą.

Pirmininkavimo kaina

Užsienio reikalų minis-terijos (URM) kancleris Kęstutis Jankauskas gegužės 26 d. pranešė, kad Lietuvos pirmininkavimas Europos sąjungai (ES) 2013 m. vals-tybės biudžetui gali kainuoti apie 72 mln. eurų, arba apie 250 mln. litų. Seimo Euro-pos reikalų komitete jis pri-statė Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai 2013 m. gaires. Jo teigimu, visų lėšų reikės ne iš karto. 2013 m. tektų apie 60% su-mos, 2012 m. – apie 30%.

KĘSTUTIS BALČIŪNAS

Kai 1962-ųjų metų rudenį su tėvais grįžome iš Sibiro, man buvo kiek daugiau nei treji. Tėvai džiaugėsi gavę darbą ir pastogę gražiamе Žemaitijos miestelyje Kvėdarnoje, o aš – dideliu kiemu ir visai šalia tekančiu upeliu. Pirmoji žiema pralėkė betyrinėjant kiemą, visus jo užkaborius, pro tvorą stebint gatvę į mokyklą einančius ir iš jos grįžtančius vaikus. Buvo keista, kad jie tarp savęs kalbėjosi lietuviškai. Tolimajame Krasnojarske, dideliame kieme, esančiame V. Surikovo gatvėje, kur klegėdami ir krykštaudami pralėkė pirmieji mano vaikystės metai, visi “normalūs” vaikai kalbėjo tik rusiškai. Ir tai man buvo visiškai suprantama. Žinoma, su tėvais, suaugusiais dėdėmis ir tetomis bendravau lietuviškai, tačiau su vaikais... Na kas gi kieme ar gatvėje kalba su vaikais lietuviškai?... Norėjosi bendrauti, norėjosi naujų pažinčių. Kadangi minėtame kieme Krasnojarske, kiek pamenu, pagrindinį mano draugų kontingentą sudarė mergaitės, tad ir čia, Kvėdarnoje, pirmiausia jas ir pradėjau “merginti”.

Tik mano, pro tvoros plyšį užkalbintos, iš mokyklos grįžtančios “panelės” manęs nesuspradavo. Kai prie pirmų sustojusių prisijungė ir vyresnės, šios pagaliau nustatė, kokia kalba vyksta “flirtas”. Tuoj tarp vaikų pasklido žinia, kad į jų miestelį atsikraustė “ruskiukas”, tad visiems buvo įdomu į mane pasižiūrėti bei pabendrauti. Neilgai trukus, po kažkieno replikos, kad čia esanti Lietuva ir čia reikia kalbėti lietuviškai, ta kalba ir prašnekau. Mano “patriotinis jausmas”, matyt buvo toks stiprus, kad vėliau ir tėvams bandant mane pakalbinti rusiškai, visada aiškindavau, kad čia Lietuva ir kalbėti galima tik lietuviškai. Deja, vartojama kalba greitai pasimiršo ir mokykloje ją teko mokytis iš naujo.

Pirmoji žiema Lietuvoje neužtruko. Tirpstant gausiam snigui, šniokšdamas nuvilnijo pavasario polaidis. Susidomėjęs stebėjau, kaip suaugę vyrai su ilgaauliais batais, į kuriuos taip stileiviškai būdavo sukištos tada tokios populiarios “galifė” kelnės, nieko nebudami brisdavo per balas ir upeliais keliu tekančių tirps-tančio sniego vandenį. Man irgi norėjosi braidyti taip kaip jie. Tą, taip staiga prasidėjusį pavasarį, guminukų dar neturėjau, tačiau turėjau “ilgaau-lius” veltinius su prisiūtu storu padu, kurie man ištikimai tar-navo žiemomis Krasnojarske ir iš pirmo žvilgsnio beveik niekuo nesiskyrė nuo anų ilgaaulių, kuriuos avėjo taip užtikrintai per balas žengiantys vyrai. Praėjus pavasario polaidžiui, šalia mūsų sodybos te- kantis Kvėdainalės upelis ge- rokai nuseko ir man tai teikė

“Šito pamiršti negalima”

didelių galimybių. Tad vieną dieną, niekam nieko nesakęs, apsiaviau savo veltinius ir pir-mą sykį perbridau minėtą upelį. Vanduo kaip lengvai į veltinius susisunkė, taip lengvai iš jų ir išbėgo, net nenua-vus. Tik veltiniai pasidarė ge-rokai sunkesni, bet juk vyras nešioja... Kojos truputį šalo, tačiau tai manęs nė kiek ne-gąsdino.

Paspartinės žingsnį, kad būtų šilčiau, išėjau ant man dar nežinomo, iš miestelio į kaimą vedančio kelio. Ten su-tikau triratukais važinėjančius vaikus. Su vienu iš jų, vardu Petras, bematant susipažino-me ir susidraugavome. Nuo tada ir pradėjau lankytis jų namuose. Čia dažnai iš Petro mamos rankų gaudavau stikli-nę dar šilto, ką tik pamelžto pieno, riekę balto sūrio su gausiai užtepto medaus sluok-sniu, kurį, mes, vaikai, stengė-mės kuo greičiau nulaižyti, kad šis lipnus gardumynas ne-nutekėtų ant pirštų, o nuo jų ant striukės ar megztinio. Taip prasidėjo mano pažintis su šia miela šeima. Tada dar neži-nojau, kad ši, geros sielos, jautri moteris, Petro mama Aldona, taip pat yra patyrusi labai sunkią ir be galo skaus-mingą tremtinės dalią. Metai, deja, lekia nenumaldomai.

Mano rankose Petro ma-mos, Aldonos Katutytės-Ba-takienės, parašyta prisimini-mų apie jos gyvenimą tremty-jе knygelė *Šito pamiršti negali-ma*. Daug ta tema perskaityta

vynės. Pajutau, kaip mama purto už pečių: “Aldonėle, kelkis – reikia rengtis. Nubu-dau labai staigiai. Širdis jautė kažką labai negero... Už langų

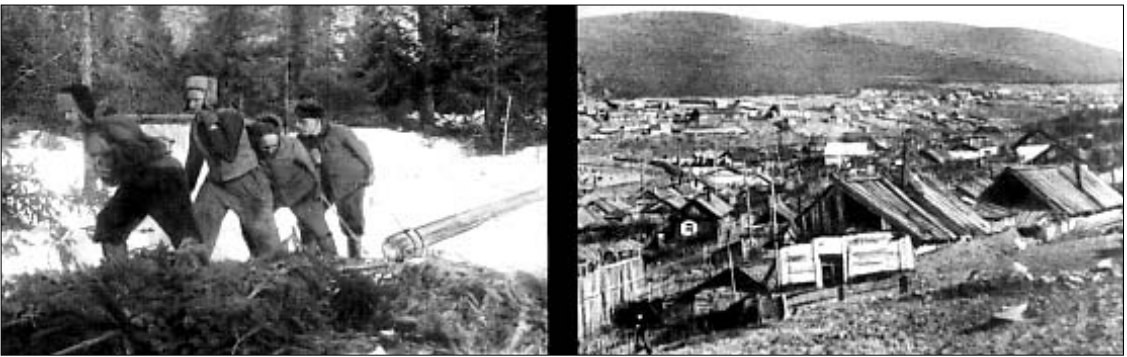
buvo ši visuomenės kasta gali-ma spręsti iš autorės aprašyto pavyzdžio: “Broliukas verkė iki nusilpimo. Kad nors kiek jį nuraminčiau, pradėjau už-

Tortūnas. Tremtiniai rudenį, pasibaigus miško plukdymui, valo upės vagą ir krantus

bėgiojo prožektorių šviesos. Visas namelis buvo apsuptas stribų...” Išaušus tremiamieji susodinami į sunkvežimius. “Kiekvienoje mašinoje, atsta-tę automatų, sėdėjo du stri-bai. Jie visaip stengėsi nepri-leisti žmonių: gąsdino pradė-sią šaudyti. Bet atėjo vienas labai inteligentiškas žmogus ir be jokios baimės išrėžė: – Ne visą gyvenimą džiaugsitės

sukinėti žadintuvą. Nežinau kiek laiko jį čirškinau. Staiga atsidarė vagono durys, ir kaip pradės šaukti: – Nustokite skambinti banditams, ir puolė tėvelį. Aš iškėliau laikrodį ir parodžiau. Budeliai nusirami-no. Iš kur pas mus galėjo būti telefonas? Matomai, stribų baimė buvo didesnė už protą”. Skaudžiai staugdami trau-kiniai, su kiekvienu ratų bilde-

Motyginas (kairėje). Lietuviai vyrai tempia rąstą savo namo statybai (1952). Dešinėje – Artiomovskis 1950

knygų ir prisiminimų. Kiek-viena jų žeidžia sielą ir širdį. Tačiau visada skaudžiau žinoti apie gerų pažįstamų, artimų ir mielų žmonių patirtas kan-čias. Ypač jei jas patyrė vai-kas. “Ką rasite čia, užrašyta yra tik menka dalelė to, ką te-ko iškęsti. Aš buvau tik 11 me-tų vaikas. Visko neprisimenu. Skausmo ir kančių, kurios te-ko tėvų daliai, negalėjau dar suprasti... Mes buvome darni ir gražiai išauklėta šeima. Mums netrūko tėvų meilės. Jie labai mumis rūpinosi, gra-žiai auklėjo, stengėsi, kad bū-tume sotūs. Mokė mylėti Die-vą, Tėvynę, žmones ir darbą...” Deja, raudonasis tvanas ne-gailestingai ritosi per Lietuvą, ką čia pat nuskandindamas kraujyje, ką su šaknimis išro-vęs, išplėšęs nešė toli nuo Tė-

kitų skausmu ir svetimu turtu. Šitie vaikai išgyvens – juos saugos Dievas, o jūsų, tautos išgamos, ateitis neišiki...” Man besimokant viduri-nėje mokykloje, dažnai tekda-vo matyti, ko gero, tuos pa-čius, tada, pokaryje savo kai-mynus trėmusius, mušusius ir apvaginėjusius stribus. Nela-bai tesuvokiau to žodžio pras-mės, tačiau, ano, knygelės au-torės paminėto žmogaus pra-keiksmas, matyt, juos taip ir lydėjo iki pat mirties. Dažnas iš jų beveik niekada neišsiblai-vydavo, rankoje nusitvėrę pi-gaus vyno butelį svirduliuoda-vo apie Kvėdarnos užkandi-nę, vienas kitam aiškindami “gyvenimo prasmę”. Niekas jų nemėgo, padoresni žmonės niekino ir su jais nebendrau-davo. Kokio proto ir intelekto

siu kaskart vis toliau į nežinią, vargą, neveltį bei mirtį vežė ir vežė darbščiausias ir doriau-sias Lietuvos šeimas. Jas trė-mę maitvanagai dalijosi turtą, lėbavo, o išsiblaivę vėl trėmė ir žudė. Niekas nelaukė, neuž-jautė tremiamųjų ir tolímame Sibire. “Sušalau, pradėjo skau-dėti ausys. Sujetichos gydyto-jai nieko negalėjo padėti. Kuo toliau, tuo darėsi blogiau. Ap-link ausis ištino, nebeprasi-žiojau ir negalėjau pavalgyti. Iš skausmo nebegalėjau pa-dėti galvos ant pagalvės – teko sėdėti. Mane siuntė į Taišetą – ten buvo LOR gydytoja, bet komendantas neišleido. Man darėsi vis blogiau, bet kaip ty-čia žmonių grupė nesusidarė. Nuėjau pas komendantą, ro-džiau ištinusį veidą, prašiau, kad išleistų vieną: “Aš juk vai-

kas, nebėgsiu nuo savo tėvų, o dar esant tokiam skausmui”. Komendanto širdis nesu-minkštėjo. Pro dantis iškošė: “Poterpiš (pakentėsi)”. Pra-dėjo mėlynuoti rankų ir kojų nagai, pasidarė visai blogai. Gydytoja ryžosi: “Guldau į li-goninę. Ryt iš ryto atvažiuos greitoji – su ja ir nuvešime į Taišetą. Mums komendantas nieko nepadarys”, – pasakė ji mamai.

Iš savo tėvo, 1948 m. su šeima taip pat ištremto iš Lie-tuvos, o vėliau dar įkalinto Si-biro lageriuose, esu girdėjęs pasakojimų apie vieną lagerio gydytoją, kuris visada pa-brėždavo pirmoje eilėje esąs čekistas, o tik po to gydytojas. Skirtingai nuo jo, Aldonėlę gydžiusi daktarė turėjo kilnią širdį ir liko ištikima Hipokra-to priesaikai. Sadizmas ir niek-šiškumas tautybės neturi, kaip jos neturi gėris ir žmogiškumas.

Per skausmą, kančias, aša-ras ir netektis atėjo 1956-tieji metai. Viena pirmųjų, šaltoje Sibiro žemėje palikusi palai-dotą mažametį brolių, Aldo-nos šeima sugrįžo į Lietuvą. Apgriauti pastatai tėviškėje, išdraskytas ir išvogtas šeimos turtas, susmegusi, prakiurusiu stogu troba, nesvetingai pa-sitiko parvykusius. “Tėvai tremtyje praradę sveikatą, ne-gavo nė kapeikos, jiems nebu-vo skirtos ir pensijos. Įsidar-binti nebuvo kur, nebent ne-mokamai dirbti kolūkyje”.

Nors mergina buvo išskir-tinių gabumų, tačiau dar Sibi-re įsiplieskusiai jaunystės sva-jonei tapti gydytoja nebuvo lemta išsipildyti. Grįžusi į Lie-tuvą vakarinėje mokykloje, dieną sunkiai dirbdama plen-to tiesimo darbus, gerai baigė vidurinę mokyklą. Matydama puikius baigiamųjų egzaminų rezultatus, tuometinė Kvė-darnos vidurinės mokyklos di-rektorė jai pasiūlė pasilikti dėstyti rusų kalbą.

Pradėjusi mokytojauti Al-dona įstojo į Vilniaus Pedago-ginio universiteto neakivaiz-dinį skyrių, gerais pažymiais įveikė kelias sesijas, tačiau už-sitęsusi sunki artimo žmogaus liga ir mirtis privertė nutrauk-ti sėkmingai pradėtąs studi-jas. Buvę jos auklėtiniai, bendradarbiai ir šiandieną su pagarba prisimena savo mo-kytoją ir kolegę.

“Aš rašau šiuos prisimini-mus norėdama, kad mano iš-gyventi baisumai padėtų jums labiau suprasti, jog Laisvė, nepriklausoma Lietuva ne šiaip paprasti žodžiai. Dirbkite, mylėkite Dievą ir Tėvynę, saugokite ją nuo okupantų”. Taip kreipdamasi į savo vai-kus, vaikaičius ir buvusius mo-kinius prisiminimų knygelę baigia autorė.

Perskaitęs nejučia susi-mąstai – kokia stipri, turtinga ir klestinti šiandien būtų Lie-tuva, jeigu jos nebūtų palietęs Raudonojo okupanto ir jiems koloboravusių mūsų tautiečių vykdomas genocidas. Iš tikro – šito pamiršti negalima...

Katalikių moterų darbai – šventėms ir kasdienybei

Atkelta iš 1-mo psl.

Pranešėja skyriaus pirminkė D. Enskaitienė vardijo surengtas paskaitas, šeimintinus susitikimus ir pokalbius su Vilkaviškio vyskupijos vyskupu R. Norvila ir kitais.

Praėjusiais metais parapijiečiai turėjo progos daugiau sužinoti apie barokinio Pažaislio vienuolyno istoriją, atstatymą ir dabar ten esančių kazimieriečių vienuolių darbus.

Skyriaus narės kartu su kitais parapijiečiais mėgsta lankytis kultūriniuose renginiuose: teatro ir baleto, muzikiniuose spektakliuose, klasišinėse muzikos koncertuose. Daug lankytojų sulaukia Jau-nimo centre Užgavėnių proga rengiamas blynų balius. Pagal ilgametę tradiciją aukojama vietinėms Gerojo Ganytojo ir Katalikų misijoms ir Lietuvai: \$1,000 skirta Kaune statomai Šv. Dvasios šventovei, \$1,000 Pažaislio vienuolynui, tarpininkaujama persiunčiant rėmėjų Klimaičių paramą \$5,000 *Vaiko tėviškės namams*, remiama lietuviška spauda ir radijas.

Panašius šalpos, religinio švietimo, kultūros darbus vardijo ir kalbėjusios Delhi, Anapilio Lietuvos Kankinių, Toronto Prisikėlimo parapijų atstovės. Per atskaitinį laikotarpį vienas iš svarbiausių įvykių visoms lietuviškoms parapijoms tapo Šiluvos Šv. Marijos paveikslų priėmimas ir apsišventinimo 400 metų sukakties minėjimas. Ypač daug prisidėjo Lietuvos Kankinių parapijos (Anapilio) katalikės moterys, kad paveikslas sutikimas ir jo išlydėjimas būtų šeimintinos dienos, žadinančios tikinčiųsiuosius maldai ir susikaupimui. Paveikslas su maldininkais keliavo per visas lietuviškas parapijas, neaplenkdamas ir didesnių lietuvių telkinių, atnaujindamas bendravimą per maldą dvasinę patirtį.

Kasmet visų skyrių narės susitinka bendroje lietuviškos maldos popietėje Midlande. Negalėjusių atvykti Montrelio skyriaus atstovių pranešimą perskaitė A. Žilvytienė. Veiklus ir išradingas parapijos katalikių moterų skyrius kasmet rengia Velykų stalą, pakviesdamas Prisikėlimo šventei visus parapijiečius ir svečius, rengiamos kitos popietės. *Vaiko tėviškės namams* perduota daugiau kaip \$6,000. Su liūdesiu montrealietės prisimena savo narių netektis. Be kitų, buvo atsiveikinta su dr. Vitalija Giriūniene, buvusia centro valdybos pirmininke, viena iš žurnalo *Moteris* steigėjų, ir sekretore Godoberta Rudinskiene.

Po pranešimų buvo išrinkta centro valdyba, revizijos komisija. Centro valdybos pir-

Už ilgametę aktyvią veiklą KLKM draugijos 19-ame suvažiavime grupei narių suteiktas draugijos garbės narės vardas. Suvažiavime dalyvavusios garbės narės, iš kairės: I. Vibrienė, B. Biretienė (KLKM dr-jos c.v. pirm.), A. Sungailienė, M. Povilaitienė, V. Paškienė, D. Baziliauskienė, S. Andrulienė, R. Choromanskytė

mininke pasiliko jau dešimtmetį jai vadovaujanti B. Biretienė, valdybos narėmis išrinktos R. Simonaitienė, R. Choromanskytė, A. Sungailienė, A. Pleinytė, V. Baliūnienė.

Sekmadienį, gegužės 16, suvažiavimo dalyvės su draugijos vėliava dalyvavo šv. Mišiose Prisikėlimo šventovėje. Po Mišių parapijos salėje įvyko suvažiavimo baigiamasis posėdis. Jo metu buvo padėkota ilgametei centro valdybos išdininkei I. Vibrienei už daugelio metų kantrų darbą; draugijos garbės narėmis paskelbtos A. Sungailienė, D. Baziliauskienė, M. Povilaitienė, E. Rugienienė, R. Choromanskytė, A. Ratavičienė, I. Vibrienė, G. Šutienė, S. Andrulienė, B. Matulaitienė, V. Paškienė, C. Pakštienė.

Suvažiavimo dalyvės nutarė pasiųsti laišką Lietuvos katalikių moterų sąjungos narėms. Laiško tekstą, kviečiantį visas Lietuvos moteris, ypač katalikes, gyvenančias išeivijoje ar Lietuvos kaime, vienytis Lietuvos žmonių dvasiniam atgimimui, šeimos išsaugojimui, perskaitė R. Simonaitienė.

Susirinkimo dalyvės bei kiti norintys buvo pakviesti klausytis žurnalistės, rašytojos A. Žemaitytės paskaitos „Krikščionės lietuviškos moters laikysena sovietinės okupacijos sąlygomis“. Deja, pati paskaitininkė negalėjo, kaip buvo žadėjusi, atvykti į renginį. Bet išgelbėjo elektroninis paštas. Juo atsiųstą paskaitos tekstą susirinkusiems išraiškingai perskaitė A. Sungailienė.

Po paskaitos kun. J.M. Žukauskas, OFM, sukalbėjo invokaciją, kviesdamas agapei. Joje dalyvavo ir Toronte viešintis pranciškonų provincijolas A. Kungys, OFM, Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Šileika.

Prasminga popietė baigėsi viena visai neplanuota akimirka. Netikėtai paaiškėjo, kad popietėje dalyvavę dr. Judita ir Eugenijus Čuplinskai tą dieną minėjo savo vedybinio 46 metų gyvenimo sukaktį. Šiai darniai, visuomeniniais darbais pasižyminčiai porai gražiai nuskambėjo visų dalyvių sudainuotas tradicinis sveikinimas *Ilgiausių metų*.

Nuolatinis Tėviškės žiburių bendradarbis Algimantas Zolubas su Jadvyga ir Adolfu Damušiais Vilniuje
Ntr. iš T. s-gos žinios

KANADOS ĮVYKIAI

Žuvo pulkininkas

Kanadiečiai patyrė skaudžią netektį Afganistane. Kabule, į automobilių vilkstinę įsirežus sprogmenų prikrautam automobiliui, žuvo Kanados pulkininkas Geoff Parker, aukščiausias pagal rangą pareigūnas, žuvęs šioje misijoje. Profesionalus ir karių mėgstamas pulkininkas, kilęs iš Oakvillės (ON), 2 vaikų tėvas, ketino perimti vieną iš vadovaujančių pareigų NATO misijoje Afganistane. Be G. Parker, žuvo dar trys JAV pareigūnai, sužeista daug civilių. Afganistano vyriausybė pranešė, kad sulaikyti 7 asmenys, šio sprogdinimo organizatoriai.

D. Britanijos karalienė Elžbieta ir princas Philip lankysis Kanadoje birželio pabaigoje – liepos pradžioje. Per 9 dienas karališkoji pora planuoja aplankyti 5 miestus: Halifaksą, Torontą, Kitchener, Waterloo. Otavoje jie žada dalyvauti Kanados dienos iškilmėse. Pakeliui į namus svečiai trumpam sustos Vinipege.

Ministeris pirmininkas S. Harper senatoriumi paskyrė David Braley, 68 m. Jis žinomas sporto pasaulyje, dviejų futbolo komandų – *Lions* (B.C) ir *Argonauts* (Toronto) savininkas ir ilgametis konservatorių dosnus rėmėjas. Per paskutinius šešerius metus Hamiltono *Orlick Industries* autodalių gamybos verslininkas įvairiomis progomis konservatorių partijai yra skyręs \$99,000. Dosnią auką – \$5 mln. verslininkas yra paskyręs McMaster universitetui. David Braley, 35-asis S. Harper parinktas kandidatas, pakeis senatorių Wilbert Keon, kuris, sulaukęs 75 m., privalo palikti tarnybą. Liberalų ir NDP kritikai vertina šį paskyrimą kaip „politinę dovaną“ konservatorių partijos rėmėjams.

Kanada ir JAV pritaria Pietų Korėjos prezidento sprendimui nutraukti prekybos santykius su Šiaurės Korėja. Ši valstybė kaltinama dėl Pietų Korėjos karinio laivo ir igulos žūties kovo 26 d. Laivas buvo iš pasalų susprogdintas, 46 igulos nariams išsigelbėti nepavyko. Tarptautinė nelaimės tyrimo grupė, kurioje dirbo ir trys Kanados specialistai, nustatė, kad laivas buvo nuskandintas, iš pasalų pramušus jo dugną. Kanada, JAV nutarė riboti prekybą ir finansines investicijas, atsisako priimti aukšto rango Š. Korėjos pareigūnus.

Ontario provincijos vyriausybės vadovas D. McGuinty lankėsi Izraelyje, tirdamas galimybes užmegzti glaudesnį bendradarbiavimą su šia valstybe. Izraelyje do-

mimasi galima abiejų valstybių biomedicinos, biofizikos ir kitų šiuolaikinio mokslo sričių mokslininkų partnerystę, keičiantis tyrimų metodika ir atradimais.

Artėjant dviem svarbiems tarptautiniams G-8 ir G-20 susitikimams Toronte ir Huntsville, apsaugos tarnybai daugėja užduočių. Otavoje anarchistų grupė susprogdino *Royal Bank* pastatą, padariusi nuostolio už \$300,000. Išpuolio vykdytojais prisiėmė atsakomybę už sprogimą, teigdami, kad tai bausmė už paramą Vankuverio olimpinėms žiemos žaidynėms. Anarchistų nuomone, jos buvo neteisėtos, nes vyko iš indėnų atimtosose žemėse. Saugumo tarnyba, ruošdamasi atremti kitų protesto grupių išpuolius, įrengia dešimtis papildomų stebėjimo kamerų aplink pastatą, kuriame vyks posėdžiai. Pasitarimo dienomis numatyta uždaryti televizijos bokštą, kuris gali tapti protestuotojų taikiniu. Skaičiuojama, kad išlaidos abiejų tarptautinių pasaulio valstybių vadovų susitikimų apsaugai sieks \$833 mln.

Daugiau kaip 20 medienos gamybos verslovių, priklausančių Kanados miško pramonės sąjungai, ir aplinkosaugos grupės po pustrečių metų derybų susitarė dėl sengirių apsaugos. Medienos ruošėjai sutiko atsisakyti kirtimų 29 mln. ha sengirių plotuose. Aplinkosaugos grupės savo ruožtu pažadėjo atsisakyti viešų protesto renginių prie prekybos ir gamybos įmonių, naudojančių medieną. Abipusiu susitarimu bus išsaugota labai sena ir nykstanti sengirių augmenija ir gyvūnija, sparčiai mažėjančios miško ganyklos didiesiems Šiaurės elniams. Šį susitarimą dar turi patvirtinti Br. Kolumbijos provincijos ir indėnų bendruomenių vadovai.

Kanadiečiai dosniai aukojo Albertos provincijos šeimai, kad ji galėtų gydyti retą ligą sergantį sūnų. Dviejų metų berniukui, sergančiam retai pasitaikančia liga *lymphatic cistic hygroma*, Kanados gydytojai padėti negalėjo. Teko ieškoti pagalbos Niujorke, privačioje klinikoje. Čia chirurgai sutiko operuoti berniuką, nuimdami gumbus, dengiančius vieną jo akį ir pusę veido. Pirmoji operacija buvo sėkminga, rugsėjo mėnesį bus daroma plastinė operacija, atstatant veido formą. Tėvų ir mažylio kelionei į Niujorką, operacijos išlaidoms ir gydymui kanadiečiai surinko \$175,000, nes dar neaišku, ar Albertos provincija padengs gydymo išlaidas. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

LRT BŪKLĖ

Seimas vyriausybei siūlo iki liepos 1 d. imtis neatidėliotinių priemonių siekiant atstatyti Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) transliacijas. LRT taryba dėl susidariusių skolų nuo gegužės 1 d. sutrumpino valstybinio transliuotojo programų transliacijas. Lietuvos radijo transliacijos sutrumpintos nuo 24 iki 18 valandų per parą, Lietuvos analoginės transliacijos – nuo 18 iki 9 valandų per parą pirmadieniais-ketvirtadieniais, 10 valandų – penktadieniais, 17 valandų – švenčių ir poilsio dienomis. 2010 metams LRT iš biudžeto skirta 35 mln. litų, dar LRT užsidirba komercinių pajamų. LRT gen. direktorius A. Siaurusėvičius yra sakęs, jog siekiant išlaikyti transliacijų apimtį šiemet reikėtų papildomai apie 5 mln. litų. Premjeras Andrius Kubilius atsakė, jog teisinių priemonių įgyvendinti reikalavimams dėl papildomo LRT finansavimo nesama, nes biudžeto peržiūra galima tik seime, o rezervo fondo pinigai skiriami tik nukentėjusiems nuo stichijos.

KIEK IŠVYKO?

Statistikos departamento duomenimis, Lietuvos gyventojų skaičius nuo 1990 m. sumažėjo 365,000. Anot departamento, gyventojų skaičiaus mažėjimas vyko dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos ir emigracijos. Pernai gimė 20,000 kūdikių mažiau nei 1990 m. Emigravusiųjų skaičiai 1990 ir 2009 m. nelabai skiriasi, tačiau 2005-2008 m. emigravo mažiau žmonių. Per 20 valstybės Nepriklausomybės metų vyrų ir moterų vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės skirtumas išliko panašus. Pernai moterų vidutinė gyvenimo trukmė buvo 11 metų ilgesnė nei vyrų. Ryškūs pokyčiai minėtu laikotarpiu pastebėti sveikatos priežiūros sektoriuje. Gydytojų skaičius sumažėjo 1,500, slaugytojų – 16,300, tačiau 700 padaugėjo vaistininčių. Lovų skaičius ligoninėse nuo 1990 m. sumažėjo du kartus. Informacija pateikiama departamento leidinyje “Lietuva skaičiais”, skirtame šalies Nepriklausomybės 20-mečiui.

GERIAUSIA SOSTINĖ

Vilnius aplenkė Taliną ir Rygą geriausių pagal gyvenimo kokybę pasaulio miestų rodiklyje, kurį kasmet skelbia įtakinga JAV konsultacijų įmonė “Mercer”. Vilniui atiteko 79 vieta. Talinas užėmė 89 vietą, o Rygai atiteko 91 vieta. Geriausiu pasaulio miestu pa-

gal gyvenimo kokybę antrus metus iš eilės pripažinta Viena. (Antroje vietoje – Ciurichas, o trečioje – Ženeva). Į penketuką taip pat pateko Vankuveris. Vertinant miestus, atsižvelgta į tokius veiksnius kaip nuskalstamumo lygis, politinis stabilumas, ligoninių skaičius ir medicininės pagalbos kokybė, transporto sistemos patogumas, kavinių ir restoranų gausa, vietų poilsiui buvimas, klimato sąlygos, asmeninės laisvės lygis ir kiti veiksniai – iš viso 39 kriterijai.

META RŪKYTI

Lietuvos rūkaliai Europoje išsiskiria bandymais atsisakyti rūkymo. Per pastaruosius metus mesti rūkyti bandė net 47% šalies gyventojų, rodo nauja apklausa. Bandžiusiųjų mesti rūkyti Lietuvoje yra santykinai daugiau nei bet kurioje kitoje Europos sąjungos (ES) valstybėje. Latvijoje ir Estijoje po 43% bandė mesti. Portugalijoje ir Graikijoje tarp rūkalių tokių buvo vos 17%. Eurobarometro duomenimis, net 9 iš 10-ties lietuvių rūkyti metė vien valios pastangomis, nenaudodami jokios pagalbos. Cigaretės, cigarus arba pypkes tiek Lietuvoje, tiek visoje ES rūko beveik trečdalis gyventojų (atitinkamai 30% ir 29%). Lietuviai išsiskiria tuo, kad renkantis cigaretes jiems įtaką dažniau daro kaina – šis faktorius yra lemiantis trims iš keturių lietuvių, o ES vidurkis yra 50%. Kasmet ES šalyse nuo ligų, kurias lemia rūkymas, miršta apie 650,000 žmonių.

UŽDARYS LEIDYKLĄ

Nuo 2011 m. pradžios turėtų nebelikti valstybės įmonės Seimo leidyklos “Valstybės žinios”. Pagal parengtą seimo nutarimo projektą, leidykla veiklą nutrauktų iki kitų metų sausio 1 d. Šios įmonės veiklos nutraukimas susijęs su parengtu Teisėkūros pagrindų įstatymo projektu. Jame numatoma, kad nuo 2011 m. sausio 1 d. priimti teisės aktai bus skelbiami nebe leidinyje *Valstybės žinios*, o Teisės aktų registre. Seimo leidykla Valstybės žinios šiuo metu yra oficialių valstybės leidinių leidėja, ruošianti ir leidžianti oficialių valstybės teisės aktų leidinį *Valstybės žinios*, *Informacinius pranešimus*, interneto svetainę “Valstybės žinios”. Leidykla taip pat leidžia seimo posėdžių stenogramas, dokumentų rinkinius ir kitus oficialius leidinius, rengia ir leidžia knygas, albumus, brošiūras. “Valstybės žinioms” vadovauja buvęs parlamentaras Jonas Lionginas. **RSJ**

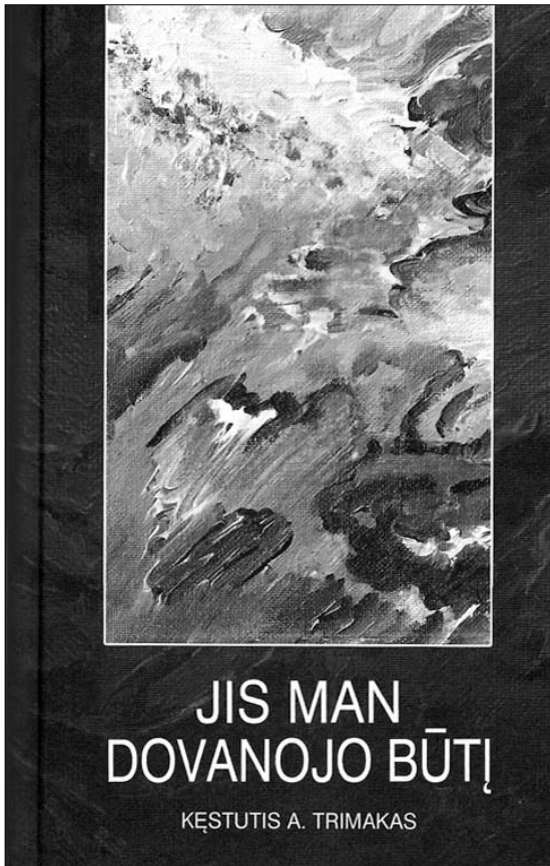
LIETUVIŲ TELKINIuose

“Jis man dovanojo būtį”

Kun. dr. K. Trimako naujos poezijos knygos sutiktuvs

EDVARDAS ŠULAITIS

Po lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano parapijos šventovėje gegužės 16 d. Cicero ir apylinčių lietuviai susipažino su kun. dr. Kęstučio Trimako antrąja poezijos knyga. Apie pusantros valandos klausėmės poezijos žodžių iš jo neseniai Lietuvoje išspausdintos knygos *Jis*

man dovanojo būtį. Susirinkus per 70 tautiečių būriui, įžanginį žodį tarė pats autorius. Vaizdingų minčių pabėrė viena iš skaitovių Liubomira Šniurevičienė. Buvo sudainuota *Ilgiausių metų*. Paskaityta 12 kūrinių, o prieš kiekvieną

jų trumpai savo kūrybą pristatė pats autorius. Paskaičiusios eiles, mintimis apie kunigo poeziją pasidalijo skaitovės. Be jau minėtos L. Šniurevičienės, posmus dar skaitė Virginija Mauručienė ir Audronė Bernatavičienė.

Pirmoji skaitė A. Bernatavičienė eilėraštį *Daliji mums būvi*. Pacituosime paskutiniąją jo dalį:

*Ačiū Tau, Kūrėjau,
Už vandenį ir duoną,
Dangų, žemę,
Už žiedus ir paukščius, –
O už Tave labiausiai...*

*Širdį atiduosim
Pasiklausę Tavo žodžių,
Sakomų kasdieną,
Pasikvietęs būt svečiais
Savam pasauly,
Užu savo stalo...
Ačiū Tau, Kūrėjau,
Širdis mūsų sąla...*

L. Šniurevičienė skaitė bene ilgiausią kūrinių – *Aklasis*. Iš įvairių knygos skyrių klausytojams Liubomira padeklamavo ir eilėraščius *Prikaltas Apleistas*, *Daiktai šalia*, *Išsinešiu su savimi*. Keturi eilėraščius perskaitė Audronė, o tiek pat – ir trečioji skaitovė Virginija. Autorius kalbėjo: “*Jis man dovanojo būtį* – taip pavadintas šis poezijos rinkinys. Kūrėjas sukūrė mane, bet Jis ir toliau mane kuria. Tai jis yra pasakęs man (*Kūrėjas kūriniui*). Aš nesu užbaigtas. Tai ne jo kaltė, bet mano. Daug skaudžių faktų mane įtikino, kad esu sutrikęs, sužeistas, nuo Jo nutolęs. Buvau nutolęs ir labiau negu dabar. Jo dėka dabar esu arčiau Jo. Jis ieškojo ir tebeieško. Didelė kaina Jo krauju užmokėta. Kūrėjas ir Ieškantysis – tas pats. Jis ir ieškodamas mane kuria. Kai atsiliepiu.”

Tai jau antroji kun. K. Trimako poezijos knyga (pirmoji *Ieškančiojo pėdsakai* sulaukė 4 laidų. Viršelius leidiniams piešė pats autorius. Antrasis rinkinys turi 160 puslapių, jį išleido Marijonų talkininkų centro leidykla Kaune. Nemaža tiražo dalis jau pasiekė Čikagą. Knygą galima įsigyti pas autorių adresu 2830 Denton Ct., Westchester, IL (tel. pasiteirauti 708 562-8948). Kaina 10 dol. ir 3 dol. persiuntimas.

K. Trimako knygos sutiktuvių proga surengtos kuklios vaišės. Jas paruošė Mėta Gabalienė ir Birutė Zalatorienė. Susirinkusieji buvo pavaišinti ir šampanu. Tai buvo vienas įdomiausių renginių Ciceroje šiais metais. Pažymėtina, kad kun. dr. K. Trimakui Vytauto Didžiojo universitetas suteikė garbės daktaro vardą. Ta proga jis bus pagerbtas birželio 20 d. 12 val. Willowbrook pokylių salėje, 8900 S. Archer Ave, Willow Springs, IL. Laukiama svečių ir iš Lietuvos.

Vanduo ir sveikata

Pasaulyje daugiau žmonių mirs nuo troškulio ar blogo vandens nei nuo karo ar kitų nelaimių. Tokia išvada padaryta Jungtinių Tautų organizacijos pranešime, minint pasaulinę Vandens dieną. Beveik 4% visų mirčių ištinka, geriant blogą, užkrėstą ir nėsvarų vandenį. Daugiau kaip pusė lovų pasaulio ligoninėse užima ligoniai, susirgę dėl vandens trūkumo ar jo blogos kokybės. Primenama, kad paruošti 1 ltr buteliui geriamo vandens sunaudojama 3 litrai vandens. Vien JAV vandens pilstymo verslovės kasmet sugedina 17 mln. barelių naftos.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2010 m. birželio 2,16,30 d.d.**

**Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2010 m. birželio 2,16,30 d.d.**

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
3off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
3off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

Didysis renginys Vokietijos Wurzburgo D.P. stovykloje 1946 m. – Dainų šventė Ntr. B. Saplio

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Kristijono Donelaičio li-tuanistinė mokykla Vašing-tone gegužės 1 d. šventė savo veiklos 50-metį. Ta proga sveikinimą atsiuntė Lietuvos užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis, primindamas, kad mokykla 50 metų buvo tautiškumo ir pilietiškumo namai – ilgus metus skleidusi tiesą apie okupuotą, tačiau nepalaužtą Tėvynę. Jis taipgi dėkojo mokytojams už ilgametį lietuvių kalbos, papročių bei tradicijų puoselėjimą. Mokykla pradėjo veikti 1960 metais Šv. Petro šventovės rūsyje su 17 mokinių. Jie buvo mokomi lietuvių kalbos, istorijos bei geografijos. Po metų 1961 m., padaugėjus mokinių skaičiui, persikelta į latvių parapijos salės rūšį. 1964 m. nutarta mokyklą pavadinti Kristijono Donelaičio vardu. Nuo 1985 m. mokykla veikia Šv. Elžbietos mokyklos patalpose Rockville, MD. Mokyklai iš viso vadovavo 9 vedėjos ir darbavosi daugiau kaip 100 mokytojų. Šiais metais mokyklą lanko 82 mokiniai, iš kurių 6 suaugusieji.

Ukraina

Krymo lietuvių veiklai vadovauja M.K. Čiurlionio lietuvių kultūros draugija, praejusių metų pabaigoje šventusi savo gyvavimo dešimtmetį. Taipgi dešimtmetį atšventė Ukrainos lietuvių laikraštis *Tiltas* ir lietuvių sekmadieninė mokykla Simferopolio mieste. Kasmet čia buvo rengiamos Lietuvių kultūros dienos, veikė jaunimo dainų ir šokių ansamblis „Dainava“. 10 metų be pertraukos vyksta lietuviškų knygų paroda centrinėje Simferopolio A.S. Puškino bibliotekoje. Šioje ir kitose bibliotekose bei muziejuose per visą dešimtmetį vyko daug gražių renginių, skirtų Lietuvai ir jos kultūrai: Jaltoje vyko Lietuvos ir Ukrainos istorikų diskusijos „Lietuvos ir Krymo sąsajos“. Taip pat buvo pradėtos Lietuvos dienos Ukrainoje. Vyko Lietuvos ir Krymo verslo seminaras. Livadijos rūmuose buvo iškilmingai atidarytos dailininkų Aloyzo ir Sigito Staniūnų tapybos bei ambasadoriaus A. Kumžos fotografijos parodos.

Laikraštis Tiltas yra leidžiamas lietuvių ir ukrainiečių kalbomis, pradėtas prieš 10 metų kaip Krymo lietuvių laikraštis, vėliau tapęs visos Ukrainos lietuvių bendruomenės laikraščiu. *Tilto* steigėja ir redaktorė – Valentina Marija Loginova. Leidinio tikslas – lietuviybės išlaikymas svetimame krašte, Lietuvos ir lietuviškos kultūros populiarinimas, draugiškų ryšių palaikymas tarp pasaulio lietuvių bendruomenių.

Gudija

Gudijos lietuvių laikraštysje *Lietuvių godos* rašoma apie poetę ir šio krašto lietuvių bendruomenės veikėją Virginiją Tarnauskaitę. Ji, kaip pati sako, esanti kilusi iš Zanavykų krašto, netoli nuo Nemuno ir Ilguvos upių. Mokėsi Tvirbūtų ir Gerdžiūnų pradžios mokyklose. Ji sukūrė tuo laiku pirmuosius savo eilėraščius. Vėliau mokėsi Vilniaus kultūros mokykloje. Tada buvo išspausdinti jos pirmieji eilėraščiai žurnale *Moksleivis*. Susidomėjusi teatru kurį laiką pamiršo eilėraščius. Mokėsi Gudijos teatro meno akademijoje, įsigydama teatro režisierės specialybę. Darbavosi įvairiuose teatruose. Vėliau režisūros studijas tęsė Maskvoje. 1993-2003 metais dirbo Gudijos valstybiniame jaunimo teatre režisiere. 1994 m. buvo įsteigta ir įregistruota Gudijos lietuvių bendruomenė. V. Tarnauskaitė tapo šios bendruomenės pirmininke ir jai vadovavo iki 2005 metų. Apdovanota „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi, o Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės jai įteikė aukso garbės ženklą „Už nuopelnus“. Ji yra išvertusi į gudų kalbą Juozo Tumo Keilias į *Červinę* (apie NKVD žudynes II-jo Pasaulinio karo pradžioje). Taipgi yra išvertusi poezijos į gudų kalbą, keletą pjesių, knygelę vaikams. Ji organizuoja Lietuvos teatrų dalyvavimą Gudijos tarptautiniuose meno festivaliuose. Šiuo metu ji dėsto aktorių meistriškumą Teatro mokykloje Minske.

Australija

Sydney miesto lietuvių choras „Daina“ surengė koncertinę popietę „Rudens lapai“ (Australijoje dabar yra ruduo). Koncertas pradėtas daina *Rudens lapai*. Ją atliko solistas Joe Blansjaar. Pakiliai nuskambėjo choro moterų padainuotas rudeniškas tango. Choro vyrai į sceną žygiavo dainuodami maršą *Pajūriais*. Choro vadovė Birutė Aleknaitė parinko gerai žinomas ir žiūrovų mėgstamas dainas, kaip *Neišėik, neišėik tu iš sodžiaus*, *Sėdžiu už stalelio* ir kt. Buvo ir staigmenų. Birutė Aleknaitė ir Kęstas Protas atliko dainą *Eikime mudu abudu*. Prieš dainą *Buvo gardus alutis* koncerto pranešėja Aida Zastarskytė padarė trumpą įvadą apie alaus gėrimo papročius Lietuvoje. Choro moterys padainavo dainą *Bitaitė*, atkeliavusią iš Dzūkijos. Pasirodymą dar pajvairino solistai. Gerry Penhall atliko Strauso dainą *Visų šventųjų diena*. Koncertas baigtas daina *Jūra*. **JA**

Hamilton, ON

A.a. PETRUI BREICH-MANUI mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Genovaitę, sūnų Gediminą (Irene), dukrą Giedrę (Henry) ir vaikaičius. Velionies prisiminimui *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$100 – R.H. Kontenai; \$50 – G. Kažemėkienė; \$40 – E.R. Jasin, J. Paškevičienė su šeima; \$25 – B.R. Dafeo; \$20 – A. Bungardienė, A.D. Enskaičiai, E. Grajauskienė, K.E. Gudinskai, L. Gudinskienė, D. Gutauskienė, I. Jakimavičiūtė, J. Kareckas, S. Kareckas, A. Laugalys, H. Liaukienė, B. Liškauskienė, H.J. Otto, S. Panavienė, F.A. Pietrantonio, J.I. Ross, A. Stanaitienė, V. Verbickienė, J.A. Vilimai; \$10 – M.F. Gudinskai. PLV komitetas dėkoja aukotojams.

A.a. PETRAS BREICH-MANAS mirė Hamiltone. Jo atminimui, užjausdami jo žmo-

ną Genovaitę, sūnų Gediminą (Irena), dukrelę Giedrę (Henry), visus vaikaičius, gimines bei draugus, *Tėviškės žiburiams* aukojo: \$50 – F. Veskevičienė, D.M. Jonikai, P.V. Šidlauskai; \$20 – H. Kairienė, K. Gelžinienė, D. Vaitiekūnienė, J. Gimžauskas, A. Erštikaitienė, P. Prancevičius, E. Bubnienė, J. Tamulėnienė, O. Bakšienė, I. Jakimavičiūtė, V. Visockienė, A. Dulkė, G. Kažemėkienė, G. Montvilienė, R. Beržinienė, V. Subatnikaitė, J. Krištolaitis, O. Dramantienė, V. Girnius, F. Šlyžienė, B. Pareštienė, Z. Čečkauskas, K.A. Žilvyčiai, L. Stukienė, J.A. Norkai.

A.a. STASIO URBONAVIČIAUS atminimui, užjausdami dukras Vidą (Peter), Ritą (Rodney), sūnus Kęstą (Dale), Algį ir visus velionies gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$100 – O. Brazdžiūnienė; \$50 – Beržaitienės šeima; \$40 – V.N. Kazlauskai;

\$30 – E. Grajauskienė; \$25 – Ž. Vaičiūnienė; \$20 – J. Astas, A. Bungardienė, A.D. Enskaičiai, K.E. Gudinskai, J. Karaliūnas, H. Liaukienė, H.J. Otto, A. Sakalas, A. Stanaitienė, J.D. Trumpickai; \$15 – M. Ribij; \$10 – R.B. Bolton, M.F. Gudinskai, J.J. Rae, I. Vaičionienė; \$5 – M. Borusienė. Komitetas nuoširdžiai dėkoja aukotojams.

London, ON

BIRŽELIO 27, SEKMADIENĮ, rengiamos JONINĖS Laisvio-Petro Sergaučio dvarė. Tą sekmadienį ten bus ir parapijos Mišios 1 v.p.p. Turėsime progą pamatyti ir nūgriaunamos Šiluvos M. Marijos šventovės pastato kertinį akmenį.

NORINČIUS įsigyti bilietus į IX LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS renginius Toronte prašome patiems skambinti telefonu 1-416-870-8000 (nurodant „Lithuanian Song Festival“) arba per tinklalapį „ticketmaster“.

SEKMADIENIŲ MIŠIOS aukojamos sekmadieniais 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

BIRŽELIO 6, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Vincą ir Matildą Uždravius. **Inf.**

TRUMPAI

Penkių dienų prezidentas

Pirmasis Antrosios Lenkijos respublikos prezidentas Gabrielius Narutowicz, gimęs Telšiuose ir 1922 metais Lenkijos seimo išrinktas būti valstybės vadovu, savo pareigas ėjo vos penkias dienas – buvo priešininkų nušautas. Prisimintina, kad jis buvo brolis Stanislovo Narutavičiaus, 1918 metų Lietuvos nepriklausomybės Akto signataro. (LŽ)

Šimtai vairuotojų Lietuvoje nemoka baudų už padarytus eismo taisyklių pažeidimus. Jų skolos skaičiuojamos milijonais litų. Baudų nemokėti įmanoma niekur legaliai nedirbantiems, negaunantiems oficialaus atlyginimo ir savo vardu neturintiems jokio turto. (*Lietuvos žinios*)

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%
RRSP ir RRIF (Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%
PASKOLAS
Asmeninės nuo3.90%
Nekiln. turto 1 m.3.90%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)
MOKAME PALŪKANAS:
Variable – 1.50%
1 metams – 1.75%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.10%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu*
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

“Turiu, ką gavau vaikystėje...”

Pokalbis su išeivijos lietuvių IX Dainų šventės scenarijaus bendraautore ir režisiere Laimute Kisieliene

Laimutės Kisielienės vardas žinomas daugeliui, kas domisi Lietuvos kultūra, etnografiniu paveldu ir choreografija. Didelė dalis jos gyvenimo ir darbų susiję su šokiais – moksleivių ir suaugusiųjų šokių ir dainų šventės, scenarijai ir programos įvairiems etnokultūros renginiams, valandos, atiduotos naujo šokio kūrybai. Parengtas autorinis šokių rinkinys “Rytagonė”, spaudai ruošiamas antrasis – “Girnelės”. Daug laiko atiduodama pedagoginiam darbui, patirties skleidimui Lietuvoje ir už jos ribų. Ji yra Latvijos moksleivių dainų šventės patarėja, šalies tautinių šokių konkurso “Pora už poros”, Kultūros ministerijos ir LKC naujų kūrinių įsigijimo, “Aukso paukštės” konkursų atrankos ir vertinimo komisijų dalyvė ir patarėja – ir tai tik dalis pareigų, kurioms tenka skirti laiko.

Netrumpas ir apdovanojimų sąrašas. Laimutei Kisielienei suteiktas Metų mokytojo vardas; už daugiašakę kultūrinę veiklą jai įteiktas Lietuvos valstybės karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejaus atminimo ženklas, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medalis; Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės Garbės aukso ženklas “Už nuopelnus”. Laimutės Kisielienės noras kuo plačiau – šiapus ir anapus Atlanto – skleisti lietuvių liaudies kūrybos, jos įvairių formų – dainos ar šokio, vaizduojamojo meno ar papročių išraiškos grožį ir etninį turinį, kaip neišsemiamą gėrio, tautinio orumo ir gamtos pajautos versmę, ją šią vasarą atves ir į Torontą.

“Kai gavau Dalios Viskontienės ir Rasos Kurienės pasiūlymą dalyvauti Dainų šventės scenarijaus kūrime,

buvau labai nustebinta. Mano specializacija ruošti Šokių dienas. Lietuvoje jau esu penkias padariusi. Bet Dainų šventė... Tiesa, prieš keletą metų ra-

Laimutė Kisieliene, Lietuvos šokių kūrėja ir mokytoja, IX išeivijos lietuvių dainų šventės “Daina aš gyvenu” scenarijaus bendraautorė ir režisierė

šiau scenarijų ir režisavau Kauno miesto šventę ‘Ažuolais vainikuotas’, esu parašiusi ir scenarijų Lietuvių dienoms Toronte (gaila, bet jis nebuvo įgyvendintas), nemaža surežisuota ir koncertų. Taigi, nenorėdama nuvilti pasitikėjimo, sutikau. Buvo įdomu tai, kad sumanytojų kartelė buvo pakelta labai aukštai.

Jau seniai, nuo pat 1992 m. pažįstu p. Dalią, žinau jos reiklumą sau ir kitiems, siekį ne tik palaikyti lietuviybę išeivijoje, bet ir siekti meninės kokybės, ieškoti originalumo, pastangas išsiskirti savitumu margaspalvių kanadiečių tautų kontekste. Ir šį kartą sumanymas buvo nestandartinis... Taigi, pasiraitė rankovės ir kibom į darbą. Daug ginčijomės, diskutavome, daug kur žiūrėjome į tuos pačius reikalus iš skirtingų vandenyno pusių, bet, atrodo, viskas susigulėjo ir SAULĖ nušvito. Scenarijus parašytas. Belieka jį įgyvendinti” – taip laiške IX išeivijos lietuvių dainų šventės ruošos komite-

tui savo mintis apie būsimą didelį ir nelengvą darbą rašė Laimutė Kisieliene.

Iki šventės liko keletas savaitių. Pagal Laimutės Kisielienės ir D. Viskontienės scenarijų (jį labai išsamiai ir vaizdingai aprašė Nijolė Benotienė (TŽ, 2010, nr.12) kuriamas scenovaizdis, geriausių sprendimų ieško apšvietėjai, vyksta dainininkų repeticijos. Laimutė Kisieliene dar kol kas Vilniuje, pavasaris pedagogai įtemptas darbmetis. Bet ji mielai sutiko elektroniniu paštu atsakyti į keletą klausimų apie būsimą šventę ir save.

SK: – Ką pagal jūsų sumanymą turėtų prisiminti ar atrasti šioje šventėje žiūrovas ir klausytojas, seniai gyvenantis išeivijoje ar jau gimęs toli nuo Lietuvos ar galbūt kitatautis šventės svečias?

Laimutė Kisieliene: – “Iš praeities žinome, kad lietuvių bei kitame krašte išlaikyti yra būtina atkurti kad ir mažą Lietuvos dalelę, kad ir mažą kampelį, į kurį atėjęs išeivis galėtų pasijusti lyg esąs savaime krašte, pagyventi senosios tėvynės jausmais ir nuotaikomis.” (Antanas Rinkūnas). Šie žodžiai geriausia išreiškia šventės ir scenarijaus suvokimą.

Siekėme, kad kiekvienas, atėjęs į šventę, ne tik turėtų progą susitikti su seniai nematytais draugais ir giminėmis (tam tikslui bus kitų renginių). Svarbu, kad tautietis, tapęs koncerto klausytoju ir dalyviu, pajustų pasididžiavimą savo tauta, senąją europinę kultūrą ir kalbą, glaudžiu sąlyčiu su gamta ir jos reiškiniais.

Kitatautis – labiau pajustų lietuvių tautos dvasingumą ir pasaulėjautos ryšį tarp savosios ir lietuvių tautos, pagarbos ir savigarbos jausmą, saugantiems kultūrinį paveldą

ir kalbą svetimose žemėse.

SK: – Grįžkime į pačią pradžią. Jūsų gimimo vieta (Kazachstanas, Petropavlovskas) pasako jau labai daug... Kaip atsirado ta nedalijama ir užkrečianti kitus meilė liaudies muzikinei kūrybai – šokiui, dainai, apskritai liaudies menui? Iš kur gelminis jos pojūtis, noras šokio žingsniais išreikšti artimą gamtos ritmui Lietuvos žmogaus pasaulėjautą?

Laimutė Kisieliene: – Didžiausią įtaką mano pasaulėžiūrai turėjo mano tėvelis, antropologas, garsus keliautojas (1929 m. motociklu kartu su M. Šalčium išvyko į Indiją) – Antanas Poška. Užaugau nuostabiame pasaulyje, tarp daugybės knygų, klegant spausdinimo mašinėlės klapanams, su nuolatiniais svečiais iš viso pasaulio (tėvelis mokėjo 23 užsienio kalbas; tačiau nuolat domėjosi savo krašto etnologija, nuolat dalyvavo kraštotyros ekspedicijose, surašinėdavo piliakalnių, kūrgrindas, autentiškus kryžius ir smūtkelius, padavimus, pasakojimus ir kitą tautosaką. Savąjį – šokio kelią pasirinkau beveik atsitiktinai, nors šokti vaikystėje mėgau, kaip ir daugelis mergaičių. Baigusi mokyklą, buvau pasiruošusi šokti valstybiniame “Lietuvos” dainų ir šokių ansamblyje, bet man buvo pareikšta sąlyga: tremtinių dukra negalės gastrolių vykti už TSRS ribų... Tarsi raupsuota. Ambicingumą taip pat paveldėjau iš tėčio – jis už šį bruožą buvo ištremtas į Sibirą – ir atsisakiau. Taip įstojau mokytis į šokio pedagogiką Vilniaus pedagoginiame universitete, kuriame dabar jau pati dirbu dėstytoja.

SK: – Lietuvoje, Kanados ir kitiems išeivijos lietuviams jūs žinoma kaip liaudies šokių

konsultantė, pedagogė, liaudies meno tradicijų puoselėtoja, švietėja. Galima rašyti dar daug pareigybių, titulų, apdovanojimų. Norisi pažinti jus iš kitos, mažiau matomos pusės, kai šventės pasibaigia...

Laimutė Kisieliene: – Nesu “amžinai šokanti”, kaip dažnas įsivaizduoja. Dainų švenčių, Šokių dienos ruošą – mano hobis, o ne darbas. Jau vadovavau penkioms Pasaulio dainų švenčių šokių dienoms. Bet tai laikinos pareigos. Jei Liaudies kultūros centras pasiūlo, o kolegos pritaria – tampa Šokių dienos meno vadove. Tuomet kuriu ir rašau scenarijų, renku bendraminčių grupelę, su kuriais norėsiu ją įgyvendinti. Susidarius grupei, vyksta grupinis kūrybinis darbas, kiekvienas baletmeisteris gali teikti savo pasiūlymus tol, kol viskas išsikrystalizuoja, ir grupės, norinčios dalyvauti šventėje, tą repertuarą mokosi. Po to kuriami aikštės brėžiniai, daromi muzikiniai įrašai, repeticijų grafikai ir t.t. Dažniausiai tai trejų metų darbas. Bet ne pagrindinis.

Nuolat dirbu Vilniaus pedagoginiame universitete, esu Kultūros ir meno edukologijos instituto docentė, Meninio ugdymo katedros vedėja, šokio edukologijos specialybės dėstytoja, ruošianti būsimus šokio pedagogus.

Asmeniniame gyvenime esu dviejų dukrų Jurgos ir Godos mama, ir Jorės (o greitai, kai Toronte vyks Dainų šventė) ir antro vaikaičio močiutė. Mėgstu gaminti, domiuosi liaudies medicina, užkietėjusi grybautoja ir uogautoja, gamtos mylėtoja. Turiu didelę aistrą keliauti, taip pat paveldėtą iš tėčio; visada pasiruošusi bet kuriomis sąlygomis. Mano draugai Kanadoje ir JAV stebisi, kiek daug esu jau mačiusi (kartais net ir daugiau nei jie) šioje vandenyno pusėje. O Europą išvažinėjau skersai ir išilgai. Pietinėje Azijos dalyje gyventa, Kaukazas taip pat aplankytas. Nebuvau Indijoje... Tai ir yra svajonė.

Ačiū.

El. paštu susirašinėjo Sigina Katkauskaitė

“Lietuviški žvangučiai” – prabilusi tautos dvasia

Prof. ONA VOVERIENĖ

Perskaičiusi mokytojo Prano Tupiko sudarytą chrestomatijos mokyklinio amžiaus vaikams *Lietuviški žvangučiai* pirmąją knygą ir į ją sureagavusi nuoširdaus susižavėjimo šūksniu “Gimtinėje” (Voverienė O. Žvangučiai, tiesiantys taką į lietuviybės lauką // Gimtinė. – 2009, birž. 1-30, p. 12), tikėjauosi sulaukti kitos jos dalies... po kelerių metų. Todėl buvau labai nustebinta, kai mielas plunksnos kolega Bernardas Šaknys paskambino ir pasakė, kad jau išleistos dar dvi *Lietuviškų žvangučių*

knygos. Jas padovanojo. Neįtikėtinas knygos sudarytojo Prano Tupiko kūrybingumas ir darbštumas, jo dvasinis ūgis, tarnaujant savo tėvynei Lietuvai.

Pirmoji knyga buvo skirta viso pasaulio lietuvių mažų vaikų, 5-7 metų amžiaus, tėveliams, močiutėms ir seneliams. Joje buvo sudėti ir šiam vaikų amžiaus tarpsniui skirti gražiausi lietuvių rašytojų – Martyno Vainilaičio, Ramutės Skučaitės, Vytės Nemunėlio, Česlovo Navakauskio, Kazio Jakubėno, Meilės Kudarauskaitės ir kitų mūsų literatūros

milžinų eilėraščiai, lietuviškos lopšinės, mįslės, žaidimai. Sumaniai ir jautriai, šio amžiaus tarpsnio vaikams suvokiamu stiliumi talentingas mokytojas pateikia šioje knygoje svarbiausias žinias apie Lietuvą – Lietuvos himną, V. Kudirkos *Tautišką giesmę*, Mažosios Lietuvos lietuvininkų himną, Lietuvos himno istoriją, Lietuvos valstybės simbolius (herbą, vėliavą, dvigubą kryžių, gediminaičių stulpus), Lietuvos valdovus, Lietuvos valstybingumo raidą, nepriklausomos Lietuvos prezidentus, Sausio 13-ąją, Sąjūdžio orga-

nizuotą Laisvės mitingą Vingio parke, patį Sąjūdį ir Lietuvos Nepriklausomybės aktą, paskelbtą 1990 metų kovo 11-ąją. Beje, šios knygos recenzija yra paskelbta trečiojoje *Lietuviškų žvangučių* knygoje.

Antroji *Lietuviškų žvangučių* knyga yra skirta viso pasaulio lietuvių augesniems vaikams, jau mokantiems lietuviškai skaityti, ir jų tėveliams bei seneliams. Antrosios knygos skyriai yra pavadinti “puokštėmis”. Kaip antrosios knygos pratarmėje rašo pats autorius, “Kiekviena (‘puokštė’ – O.V.) – rinkinys gėlių,

kurias savo sielose sudaigino lietuvių tautos poetai, rašytojai, kiti šviesuoliai” (Tupikas P. Lietuviški žvangučiai. Antra knyga. – V., 2009, p. 11).

Šioje knygoje – devynios “puokštės” tekstų: “Lietuvių tautos atmintinos datos”, “Gimtinės peizažai”; “Širdy skamba Vilniaus varpai”; “Protėvių pėdos” (Šventoji žemė Lietuvos, Žalgirio kova, Milžinų kapai, Trakų pilis, Pasaka apie Barbora Radvilaite, Živilė, Gražina, Žalgirio mūšis, Reigardo miestas, Lituanika, Ketvirtasis Lietuvos prezidentas –

Nukelta į 9-tą psl.

Kanados lietuvių dailininkų paroda “Lietuvių menas Kanadoje”, skirta Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui, Mississaugos miesto rotušėje, 2009 m. spalio 24 d.

Ntr. A. Minkevičiaus

“Lietuviški žvangučiai”...

Atkelta iš 8-to psl.

Jonas Žemaitis-Vytautas ir t.t.); “Senovės lietuvių dievai, deivės, mitologinės būtybės”; “Lietuvos vardas, veidas ir siela”; “Šventos lietuvių dainos”; “Skaitinėliai” ir “Viešnage Vilniaus lietuvių namuose”.

Šioje knygoje mūsų tautos pasididžiavimo ir sąžinės – Maironio, Bernardo Brazdžionio, Justino Marcinkevičiaus, Jono Aisčio, Antano Baranausko, Konstantino Bajerčiaus, Vaižganto, Antano Miškinio, Fausto Kiršos ir kitų mūsų literatūros klasikų kūryba, Tautos aukso fondas, kurio tautiškumo, Tėvynės meilės, dvasingumo ir lyrinio skambėjimo mums galėtų pavydėti bet kuri kita pasaulio tauta. Visiškai pritariu vilnietės Virginijos Armanavičiūtės, cituojamos knygoje, minčiai, kad *Lietuviški žvangučiai* – jaunoms motinoms ir tėvams padės tiesti kelią į šviesią Lietuvą. O išsibarsčiusius po pasaulį tautiečius paragins dovanoti sūnams ir dukroms tyrarą, kilniąją Lietuvą (ten pat, p. 9).

Trečioji *Lietuviškų žvangučių* knyga, tarsi apnuoginta jos sudarytojo Mokytojo širdis, pulsuojanti tėvynės meile, jos ilgesiu ir nerimu dėl jos “išsivaikščiojimo” po pasaulį ir jos likimo. Tie jausmai skausmu ir viltimi išsiveržia iš knygos sudarytojo krūtinės žodžiais: “Tu, Lietuva, tu mie-

liausia”. Sudėjau į trečiuosius *Žvangučius* širdžiai brangiausius eilėraščius, surankiojęs juos iš senų periodinių leidinių, įvairiais metais leistų knygų. Šių kūrinių autoriai vieni gyvena šalia mūsų, o kiti jau seniai išėję Anapilin. Išėdami jie paliko amžiną ženklą lietuvių tautai – jis Lietuvą lydėjo praėityje, stiprina dabartyje ir teikia viltį ateičiai.

Tegu atranda mūsų vaikai ir vaikaičiai Lietuvos dvasią, tegu pažįsta jos džiaugsmą, įkvėpus laisvės oro, jos rūpestį, liūdesį ir nerimą sunkiais nelaisvės ir išbandymų metais. Tegu išgirsta jaunoji karta šiose eilėse išsakytą kvietimą – visada ir visur būti savo tautos vertu sūnumi ar dukra (ten pat, p. 29). Ir vėl – jo mylimų poetų Maironio, Antano Baranausko, Bernardo Brazdžionio, Justino Marcinkevičiaus, Adomo Jakšto, Jono Strielkūno, Silvestro Gimžausko, Jurgio Baltrušaičio, Fausto Kiršos, Jono Aisčio, Vinco Mykolaičio-Putino, Leo- no Kuodžio ir kitų eilėraščiai Lietuvai, poetų sielos virpesiai, sutampantys su knygos sudarytojo sielos virpesiais.

Tai – mūsų tautos kultūros ir gyvasties aukso fondas, glaudžiantis mus prie amžinių neišsenkančių tautos kūrybingumo versmių, šviečiantis ir spindintis visomis saulės spektro spalvomis, ir mūsų pievų žaluma, bei žadinantis atmintį kraujo, pralieto už

mūsų tautos valstybę ir jos nepriklausomybę. Žvelgdama į *Lietuviškų žvangučių* mokslo-tyrininkės akimis, trilogijoje matau – didžiulę perspektyvą tautos dvasios ir tautos tapatybės tyrimams, tautotyros eksperimentinio aukso fondo reikšmingą struktūrinę dalį.

Kaip jau rašiau, peržvelgusi trečiosios knygos rankraštį, trečioji *Lietuviškų žvangučių* knyga – tai savitas mūsų ir viso pasaulio rašytojų kūrinių rinkinys apie Lietuvą, jungiantis mus visus į meilės Lietuvai ir dvasingumo šeimą. Ir Prano Tupiko įžanginiame žodyje ir lietuvių poetų eilėse, ir latvių, gudų, amerikiečių, lenkų, rusų bei kitų tautų iškilių menininkų sodriuose Lietuvai skirtuose kūriniuose atsiveria nepaprasta lietuvių tautos dvasinė erdvė, kupina tyro žavesio. Kiekviename jų išgirdau kerinčią muziką, lyg varpelis aidinčią rasotą birželio rytą. Sielą užliejo palaima: kokia nuostabi, nepakartojama manoji Lietuva!

Linkiu šviesaus kelio visoms trims *Lietuviškų žvangučių* knygoms. Tegu jos pasiekia mažų, paaugusių vaikų ir jaunuolių širdis. Testiprina lietuvišką dvasią ir tekursto meilę Lietuvai, mūsų tėvynei. Paties sudarytojo lėšomis gražiai išleista knyga – tai ir yra tikrasis idealizmas ir žygdarbis, ir tikra, darbais, ne tik žodžiais paremta tėvynės meilė. Lieka tik palinkėti, kad tokių idealistų, stovinčių tautos ir jos išlikimo sargyboje, pasaulyje rastųsi daugiau.

ant klevo lapo, beržo pakelės.
Kai spindulys krištolo lašą,
tvirtai glėby priglaudęs,
į debesį aukštybėn neša,
mes stovime upės krantuos,
srauni vaga nusineša mintis.

Išsiskyrimo skausmas dingsta sūkury,
rūkas užkloja žūstančias mintis,
mes viens nuo kito taip arti,
bet skęsta bangose šviesi viltis...
mes stovim skirtinguos krantuos.

VIDA VOSYLIENĖ

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Solistas Kostas Smoriginas šių metų gegužę sėkmingai pasirodė Vašingtono (DC) valstybinės operos scenoje atlikdamas pagrindinį Figaro vaidmenį W.A. Mozarto operoje *Figaro vedybos*. Kartu su bosu Smoriginu operoje dainavo amerikietė A. Squitieri (*Suzanna*), kroatė Renata Pokupič (*Cherubino*); dirigentas – prancūzas P. Fournillier. Vašingtono operos direktorius yra žymusis ispanų tenoras Plácido Domingo, su kuriuo solistas susipažino praėjusią vasarą, kada laimėjo trečią vietą P. Domingo surengtame tarptautiniame operos atlikėjų konkurse “Opera-lia”. K. Smoriginas žada sugrįžti į JAV šį rudenį, kai dainuos tą patį Figaro San Francisco operos teatre. Vėliau solistas debiutuos Tel Avive (Izraelis) P. Čaikovskio operoje *Pikų dama* ir Caracas (Venezuela) atliks Escamillo vaidmenį G. Bizet operoje *Carmen*.

XII muzikos festivalyje “Sugrįžimai” gegužės 3 dieną Taikomosios dailės muziejuje koncertavo trys Londone studijuoją lietuviai – dainininkas Vytautas Vepštas, pianistas Mantautas Katinas ir fleitistas Vytenis Gurstis. Programoje, be klasikos ir šiuolaikinių užsienio kompozitorių kūrinių, buvo Vytauto Barkausko vokalinis kūrinys *Trys satyriniai paveikslėliai*. Daugelio konkursų laureatas fleitistas V. Gurstis studijuoja Londono Karališkoje muzikos akademijoje. Pianistas M. Katinas yra baigęs magistrantūrą toje pačioje akademijoje, dabar tobulinasi Londone privačiai. Yra surengęs rečitalių Lietuvoje ir užsienyje.

Baritonas V. Vepštas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje studijavo profesoriaus Vladimiro Prudnikovo klasėje. Šiuo metu studijuoja Londono Karališkosios muzikos akademijos operos kurse. Yra dainavęs su Šv. Kristoforo kameriniu orkestru, dalyvavo Kristupo vasaros festivalyje, senosios muzikos festivalyje “Donum musicae”, operos meistriškumo kursuose Vokietijoje. Šiemet “Sugrįžimuose” dalyvavo lietuviai muzikai iš Italijos, D. Britanijos, JAV, Šveicarijos, Vokietijos ir Austrijos. Festivalis baigėsi gegužės 15 dieną.

Profesorius Ričardas Sviackevičius, vienas iš akordeono kamerinės muzikos žanro pradininkų Lietuvoje, šiemet švenčia savo kūrybinės veiklos keturiasdešimtmetį. Gimė 1950 metų liepos 13 dieną Vilniuje muzikų šeimoje. Baigęs Juozo Tallat-Kelpšos aukštesniąją muzikos mokyklą, 1969 metais įstojo į Lietuvos valstybinę konservatoriją, kur akordeono specialybę studijavo pas

doc. Vaclovą Furmanavičių, o dirigavimą – pas doc. Joną Vadauską. Vėliau stažavosi Sankt-Peterburgo Nikolaj Rimski-Korsakovo valstybinėje konservatorijoje, Ukrainos Piotr Čaikovskio valstybinės muzikos akademijoje Kieve, vėliau tobulinosi Vokietijoje, Suomijoje ir Lenkijoje.

R. Sviackevičius 1978 metais įsteigė ir vadovavo Vilniaus mokytojų namų akordeonų kvintetui “Concertino”, kuris buvo kelių tarptautinių konkursų laureatas. Per 32 kvinteto gyvavimo metus buvo surengta per 1,000 koncertų Vokietijoje, Belgijoje, Bulgarijoje, Lenkijoje, Suomijoje, Rusijoje, D. Britanijoje ir Lietuvoje, įrašytos 3 plokštelės, 2 kasetės ir 2 kompaktinės plokštelės. Profesorius yra aktyvus visuomenininkas, renginių organizatorius ir vadovas, Lietuvos akordeonistų sąjungos steigėjas ir pirmininkas, Vilniaus Naujosios Vilnios muzikos mokyklos direktorius, Muzikos ir meno mokyklų vadovų sąjungos steigėjas ir pirmasis pirmininkas. Kūrybinio 40-mečio minėjime Vilniaus rotušėje jį sveikino jo vadovaujami akordeonų kvintetas “Concertino”, akordeonų orkestras “Consona” bei solistai Natalija Katilienė (sopranas) ir Saulius Auglys (marimba).

Valstybiniame M.K. Čiurlionio dailės muziejuje šių metų pradžioje (kovo 25 – balandžio 25) buvo surengta paroda *Sodžiaus lobių ieškotojai*, skirta ilgamečio MKČ dailės muziejaus direktoriaus, menotyrininko ir pedagogo Pauliaus Galaunės 120-osioms ir solistės, lietuviškos operos pradininkės Adelės Galaunienės 115-osioms gimimo metinėms paminėti. Parodoje – MKČ dailės muziejaus rinkinių foto dokumentinė medžiaga, papildyta kino dokumentika, rankraščiais, leidiniais bei autentiškais tekstilės, skulptūros rodiniais.

Parodoje atsispindi ir prieškario metu buvusi labai populiari muziejinės veiklos sritis – etnografinės ekspedicijos. Iš tų ekspedicijų loby- no iškyla nepakartojami lietuviško kaimo personažai: elgetos, siuvėjos, liaudies meistrai, “kromelninkai”. Liaudies meno rinkimą energingai skatino P. Galaunė, į jį įsitraukė to meto menininkai (K. Šimonis, A. Galdikas, A. Žmuidzinavičius, A. Varnas) ir Meno mokyklos mokiniai. Nuo 1921 metų iki karo buvo suorganizuota daugiau kaip dešimt didesnių ar mažesnių ekspedicijų liaudies menui rinkti. Su suka- tuvininkų Galaunių gyvenimo istorija lankytojus supažindino parodoje išstatyta biografinė medžiaga. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka **2.20%**

TERMINUOTI INDĖLIAI	SĄSKAITOS
90-179 dienų 1.25%	Taupomoji sąskaita 1.25%
180-364 dienų 1.25%	Čekių sąskaita iki 0.25%
1 metų 1.25%	Amerikos dolerių sąskaita 0.20%
2 metų 1.50%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 1.00%
3 metų 1.75%	
4 metų 2.00%	
5 metų 2.50%	

GIC	SUTEIKIAME
1 metų "cashable" 1.25%	Asmenines paskolas nuo 5.00%
1 metų 1.30%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų 2.00%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
3 metų 2.25%	Su nekeitinčiu nušimčiu
4 metų 2.50%	1 metų 3.50%
5 metų 3.00%	2 metų 3.75%

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA atviras, kintantis..... 2.00%	3 metų 4.35%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis... 1.25%	4 metų 4.75%
1 metų 1.55%	5 metų 5.25%
2 metų 2.25%	
3 metų 2.50%	
4 metų 2.75%	
5 metų 3.25%	

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816
Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00
Šeštadieniais	9:00- 1:00
Sekmadeniais	8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554
Darbo laikas:

Antradieniais	9:00- 3:30
Ketvirtadieniais	12:00- 7:00
Sekmadeniais	9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Keliant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Kooperacija bei savitarpio pagalba, visų narių naudai...

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS,

B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Paminklas Tauro apygardos partizanams, ryšininkams ir rėmėjams atminti. Marijampolė, Vytauto parkas
Ntr. iš leidinio *Pietų Lietuvos partizanų sritis. Atlasas*

Tikrovė ir istorikai

Atkelta iš 2-ro psl.

Partizanų karui autorius skiria atskirą skirsnį. Jis rašo: "Partizanų karas... buvo vienas pačių tragiškiausių Lietuvos istorijos periodų. Šito užmiršti nevalia. Būtina rimtis ir pagarba. Bet mechanškai heroizuoti partizanus ir prilyginti juos pasipriešinimo kovotojams Vakarų šalyse – problematiška". Ten, Vakaruose, esą buvęs natūralus gynimasis, o "...sovietai atėjo į Lietuvą, kuri neturėjo politinio nei nacionalinio sutarimo". Jie netapo svetimkūniais. "Še tau, boba, devintinės", – pasakys 9 iš 10 to meto liudininkų. Svetimkūniais jie nebuvo tik tiems, kurie važiojo į Maskvą Stalino saulės parvežti.

Toliau autorius rašo, kad "...partizanų nuostata socialinių politinių reformų atžvilgiu – neaiški". Ir tai dar viena netiesa. 1949 metų partizanų Deklaracijos 14 punkte aukščiausia partizanų vadovybė rašė: "Lietuvos valstybės atstatymas, ligi seimo bus priimta ir paskelbta žmogaus laisvės ir demokratijos siekimus atitinkanti valstybės konstitucija, vykdomas pagal šioje Deklaracijoje paskelbtus nuostatus ir 1922 metų Lietuvos

konstitucijos dvasią".

Sutinku, kad istorijoje nederama meluoti, bet remtis vien Lietuvai priešišku šalių metraščiais KGB archyvuose ar klastojančiais tikrovę išsigalvojimais mažiausia yra nesąžininga savo tautos atžvilgiu.

Nuo pat XVIII š. pabaigos, kai Lietuvą užgrobė carinės Rusijos kariuomenė, Lietuva nestokojo sūnų ir dukrų, pasiryžusių ginklu atkovoti laisvę. Pradžioje tai buvo 1831 ir 1861 metų sukilėliai. Po jų Vasario 16-osios idealų ginklu ginti stojo tūkstančiai 1918-1920 metų savanorių, 1941 metų sukilėlių. Vietinės rinktinės karių ir pokario partizanų. Sąjūdžio, Kovo 11-osios idealus gynė šimtai tūkstančių žmonių Baltijos kelyje, prie parlamento, televizijos ir radijo objektų.

Deja, po 20 metų būklė dramatiškai keičiasi. Sumaterialėjome. "Delfi" užsakymu tyrimų bendrovės "Spriter tyrimai" atliktos gyventojų apklausos rezultatai parodė, jog net 61.3% piliečių neketina ginklu ginti savo Tėvynės. Mažiausiai aukotis dėl Lietuvos linkės 18-25 metų jaunimas. Būtent tie, kuriems privalu stoti Tėvynės gynybon. Jie noriau emigruoja. Gaila, kad respondentų nebuvo paklaus-

ta tokio nepilietiško apsisprendimo motyvų. Gal tai pasekmė to, kad iki šiolei daug kur mokyklose patriotinis ugdymas laikomas politika? Gal problema slypi šeimose? Tėveliai, išauginę vieną sūnelį, iki 20 metų saugo, kad nesusilaptų kojų. Gal dėl to, kad iki šiol niekada nebuvo visuotinės privalomosios karo tarnybos? Paskutiniaisiais metais ji visai panaikinta ir iki šiol neatkurta. Dabar pradėtas šimto jaunuolių karinis apmokymas per metus yra idėjos karikatūra. Gal jaunimas, nepratęs nešioti ginklo, bijo jį paimti į rankas? Gal viskas kartu paėmus?

Lenkija ir sunkmečiu apsisprendė kasmet parengti po 10,000 rezervo karių. Lietuvoje gyventojų 12 kartų mažiau. Tolygiai turėtume kasmet parengti ne po 100, bet po 1200 rezervo karių. Rengiamo 8 kartus mažiau. Retorinis klausimas: negi mūsų valdžiai valstybės saugumas rūpi 8 kartus mažiau nei lenkams? Dėl mūsų ypatingos geopolitinės padėties turėtų būti atvirkščiai.

(Pranešimas konferencijoje *Lietuvos valstybingumo raidos aktualijos ir mokykla*. Marijampolė. 2010.IV.26).
TSŽ

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

NUOMONĖ

Pilietinė sveikata

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Nebūna blogų pasekmių be priežasčių, o kova su pasekmėmis nepalyginti sunkesnė už kovą su blogų pasekmių priežastimis. Biologiškai aktyvių medžiagų instituto Vladivostoke vadovas I. Brechmanas savo knygoje *Žmogus ir biologiškai aktyvios medžiagos* žmones klasifikuoja į sveikus, ligonius ir nei sveikus, nei ligonius. Ką vadiname sveiku ir ką ligoniu, aiškinti nereikia. Trečioji, didžiausia, yra nei sveikų, nei ligonių dalis, nes jos nariai pajėgūs kandidatai tapti ligoniais. Šiai daliai priklauso visi, kurie nesilaiko sveikos gyvensenos būdo. Jei rūkai ar kitokius kvaišalus vartoji, jei maitiniesi nekokybiškais ar stokojančiais organizmui reikalingų medžiagų produktais, nesimankštini, pagal tą skirstymą esi kandidatas į ligonius.

Medicina visame pasaulyje virtusi naudingo verslo objektu, dėmesį sutelkia ligoniui, t.y. kovai su blogomis pasekmėmis. Ligų pasisaugojimui, profilaktikai – priežastims šalinti, dėmesys nepakankamas. Dėl šios priežasties sveikieji lengvai tampa nei sveikais, nei ligoniais, o pastarieji – ligoniais, medicinos verslui reikalingiausia terpe, kovos su pasekmėmis lauku.

Šiuo pastebėjimu nepažeisime, žinoma, Hipokrato ir Avicenos idealus išdavusios ir pelningu verslu paverstos medicinos krypties, tačiau tą žmonių klasifikavimą, išankstinę apsaugą, profilaktiką ir verslą pasitelkime vaizdžiam palyginimui su demokratija, demokratinio valdymo, visuomenės klasifikavimu ir jos kova su blogomis pasekmėmis. Demokratiją, lietuviškai vadinamą savivalda, kaip valstybės reikalų tvarkymo būdą, lyginkime su medicina, demokratinį valdymą – su medicininiu aptarnavimu, visuomenę pagal pilietiškumą – su sveikais, ligoniais bei nei sveikais, nei ligotais žmonėmis.

Pagal tokį modelį visuomenę reikia skirstyti į tikrus piliečius, sąmoningus valstybės kūrybos ir tvirtinimo dalyvius (sveikuosius), netikruosius, nedalyvaujančius rinkimuose, referendumuose, kitokioje pilietinėje veikloje (ligonius) ir formaliuosius, abejinguosius (nei sveikus, nei ligonius). Demokratinis valdymas pagal šį modelį lygintinas savitarnai, kuris bus suprantamesnis, jei jį vadinsime savivalda. Štai kodėl taip daug kalbama, dedamos “sveikųjų” pastangos pilietinei visuomenei ugdyti ir telkti, nes tik nuo jos priklauso savivaldos kokybė. Demokratinis valdymas arba savivalda remiasi

daugumos valia. Jei dauguma formali, abejinga valstybės reikalų tvarkymui, o nuo jos priklauso savivalda, geros savivaldos kokybės negalima tikėtis. Taip, deja, yra jaunos demokratijos šalyse. Tokiomis sąlygomis tarpsta nešvari politika, ydinga savivalda, jos virsta verslu. Iš čia – partijų gausa, politinių šundaktarių, užkalbėtojų, burtininkų dariniai, kurie, mulkindami abejinguosius bei formaliuosius piliečius, ateina į valdžią, nedarba pastarųjų labui, o tarpsta iš politinio verslo. Toms partijoms nenaudinga, kad būtų ugdoma ir telktųsi pilietinė visuomenė, nes jos netektų “pacientų”, iš kurių mulkinimo gyvena.

Ką daryti, kaip netikrų partijų atsikratyti, kaip savivaldos mechanizmą įvaldyti, kaip blogas priežastis, o ne pasekmės šalinti, kaip formaliuosius ir abejinguosius piliečius tikraisiais “padaryti”?

Svarbiausia ir sunkiausia yra paskutinė, tikro piliečio problema, su kuria susidorojus kitos išnyktų savaime. Jei medicina ligoniams gydyti turi specialistus, sveikatingumu rūpintis visą sistemą, tai pilietinės visuomenės ugdymas, savivaldos ir valstybingumo tvirtinimas paliktas savitarnai, todėl tikrų piliečių – mažuma, todėl savivaldos kokybė prasta. Žinant, kad tikras pilietis turi būti doras, savo tautai ir valstybei ištikimas, išsilavinęs, išmanantis valstybės reikalų tvarkymo pagrindus, t.y. politizuotas žmogus, ugdymu turi rūpintis šeima, mokykla, Bažnyčia, bendruomenė, valstybė. Kol valstybė nesutvirtėjusi, trapi, nepajėgia ar nenori rūpintis piliečių ugdymu, iš tikrųjų lieka savitarna. Išskirtiniu savitarnos veiksmu laikytina vietos bendruomenė, kurioje žmogus gyvena. Savivaldos pradai yra bendruomeninėje gyvensenoje. Tai savotiška, tačiau veiksminga liaudies medicina piliečio sveikatingumu rūpintis,

savivaldai ir valstybingumui tvirtinti. Nepaisant biurokratinių stabdžių, Lietuvoje vietos bendruomenės kuriasi. Iš komunistinio ir ateistinio auklėjimo išsilaisvinęs žmogus, per tą auklėjimą patyręs prievartinį kolektyvizmą, susvetimėjimą, dorovės nuosmukį, deda pastangas tikram bendruomeniškumui atgaivinti, talkos būdu spręsti bendrus reikalus, tvirtinti savivaldą. Kiekvienoje bendruomenėje rasime išmintingesnių, labiau išprususių žmonių, kurie gali padėti nesusivokiantiesiems aiškinti tautos, valstybės sandaros ir raidos reikalus, jų svarbą asmeniniame gyvenime. Todėl bendruomenių kūrimąsi, jų veiklą reikia laikyti pilietiškumo mokykla, pilietinės visuomenės formavimo pagrindu.

Grįžkime prie pradžios – kovos su blogų pasekmių priežastimis. Ar bendruomenė pajėgi su jomis kovoti?

Nesena prezidentinė krizė Lietuvoje – visuomenės vištakumo pasekmė. Jei prezidento rinkiminio vajeaus metu bendruomenės būtų išsiaiškinusios prezidento teises ir galias, visuomenė nebūtų pakliuvusi į nerealių pažadų pinkles, R. Paksas tikrai nebūtų buvęs išrinktas. Deja, bendruomenių kūrimasis, jų veikla tik neseniai prasidėjo, o neorganizuota, neapsišvietusi minia paprastai vadovaujasi ne protu, išmintimi, o emocijomis. Emocijoms sukelti pilkųjų, juodųjų technologijų ir net modernios juodosios magijos šių dienų manipuliatoriai turi pakankamai.

Politika ir medicina, regis, tolimos sritys, tačiau iš palyginimo, iš poveikio būdo panašumo galima pasimokyti; norint išvengti blogų pasekmių, reikia vengti jų priežasčių, rūpintis savo pilietine sveikata. Esminis pilietinės sveikatos šaltinis yra veiksmingos vietos bendruomenės, kurios ir yra tikrosios savivaldos lopšys.

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Ištaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Taupykite Paramoje

[Litai jau "Paramoje"]

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita) Kasdieninių kintamųjų palūkanų 2.00% 1 metų 1.55% 2 metų 2.10% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.25%	"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas) 1 metų 1.55% 2 metų 2.10% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.25% 1 metų iškeičiamas 1.00% Neša metines ar sudėtines palūkanas

PAPILDOMA TAUPOMOJI 1.20%

"Planas 24" Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji Balansas: \$0 – \$4,999.99 0.025% \$5,000.00 – \$9,999.99 0.100% \$10,000.00 – \$24,999.99 0.150% \$25,000.00 – \$59,999.99 0.250% Virš \$60,000.00 0.500%	"GIC" INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas) 1 metų 1.30% 2 metų 1.90% 3 metų 2.25% 4 metų 2.50% 5 metų 3.00% 1 metų iškeičiamas 0.85% 1 metų JAV dolerių 0.40%
---	--

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ	PASKOLŲ NUOŠIMČIAI
0.20%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS Atviras, kintamųjų palūkanų 3.00% Uždarytas, kintamųjų palūkanų 2.10% 1 metų 3.40% 2 metų 3.75% 3 metų 4.00% 4 metų 4.60% 5 metų 5.20% Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU	ASMENINĖS PASKOLOS	ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
3.50% ir aukščiau	5.0% ir aukščiau	7.0% ir aukščiau

AKTYVAI per \$185,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

SPORTAS

Toronto "Aušros" berniukų (13-14 m.) C krepšinio komanda laimėjusi trečią vietą ir bronzos medalius ŠALFASS varžybose, vykusiose š.m. gegužės 22-23 d.d. Čikagoje. Stovi (iš k.) treneris Jonas Putrimas, Aras Puodžiūnas, Martynas Širvinskas, Gytis Pabedinskas, Lukas Kartavičius, Andrius Trussow; pirmoje eilėje (iš k.) Lukas Gabrys, Mykolas Halpin ir Paulius Putrimas Ntr. A. Pabedinsko

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempione antrus metus iš eilės tapo Vilniaus "Lietuvos ryto" komanda. Rimo Kurtinaičio treniruojami vilniečiai sostinėje rezultatu 80:71 laimėjo lemiamas septyntąsias baigmės rungtynes prieš Kauno "Žalgirį" ir serijoje iki keturių pergalių triumfavo 4:3. Pajėgiausios šalies komandos titulą "Lietuvos rytas" iškovojo penktą kartą klubo istorijoje. Anksčiau čempionų žiedai vilniečiams atiteko 2000, 2002, 2006 ir 2009 metais. Be to, jiems atvėrė kelią į kito sezono Eurolygą.

• Berniukas – stebuklas. Paauglys – sensacija. Tokių epitetų Lukui Veržbickui pažėrė JAV žurnalas "Running Times", išrinkęs perspektyvų bėgiką viršelio veidu. Jam vos septyniolika, bet L. Veržbickas ir sporto žinovai nebijo kalbėti apie perspektyvą ne tik patekti į olimpinę žaidynę, bet ir užlipti ant nugalėtojų pakylės.

• Gegužės 22 d. Kazlų Rūdos aerodrome vykusiam antrajame "Drag" čempionato rate buvo pasiektas rekordas. Tako ilgis – 1/4 mylios (402,336 m.). Aivaras Štikelis, specialios konstrukcijos automobilio BMW (variklio galinumas – virš 850 arklio galių) vairuotojas, taką įveikė per 9.92 sek. Greitis baigmės metu siekė 238 km/h. Šis rezultatas tapo ne tik tako, bet ir galiniais ratais varomų automobilių Lietuvos rekordas, teigiama pranešime žiniasklaidai.

• Danijos Odense mieste vykusio Europos regbio-7 čempionato atrankos varžybų antrojo rato varžybose Lietuvos rinktinė užėmė trečiąją vietą. Augusto Taralio treniruojami lietuviai dešimties klubų varžybų A grupėje 24:7

įveikė Daniją, 31:7 nugalėjo Vengriją, 46:0 sutriuškino Norvegiją bei 0:12 pralaimėjo Prancūzijos septyniukei. Pusiaubaigmėje Lietuvos rinktinė po atkaklios kovos 19:21 turėjo pripažinti Ispanijos regbininkų pranašumą, o susitikime dėl trečiosios vietos 31:0 nugalėjo Andorą.

• Neseniai Lietuvos tautiniame olimpiname komitete aptariant pasirengimą pirmosioms jaunimo olimpinėms žaidynėms Singapūre mūsų šalies lengvaatlečių planuose buvo iškovoti keturi kelialapiai. Praėjusį savaitgalį Maskvoje vyko Europos atrankos varžybos, po kurių paaiškėjo, kad planai įvykdyti su kaupu. Teisę dalyvauti jaunimo olimpinėse žaidynėse iškovojo net šeši Lietuvos lengvaatlečiai, daugiau negu bet kurios kitos sporto šakos atstovų.

• Lahti (Suomija) vykusiam Europos šaudymo į skraidančius taikinius taurės rate vėl puikiai pasirodė Lietuvos rinktinės vadovas Ronaldas Račinskas. Atrankos varžybose jis pataikė į 119 taikinių iš 125 galimų ir po papildomo persišaudymo su dar

ŠALFASS jubiliejinės žaidynės

Viršuje: Toronto "Aušra", vyrų A komanda, laimėjusi sidabro medalius Klyvlande, OH, vykusiose ŠALFASS 60 metų jubiliejinėse varžybose š.m. balandžio 30 – gegužės 2 d.d.; apačioje – New Jersey "Liepsna" dalyvavusi jubiliejinėse ŠALFASS žaidynėse

Neteisėti statiniai

Bendrovės "Sabonio klubas ir partneriai" Kuršių nerijoje pastatyti neteisėti statiniai, Aukščiausiojo teismo sprendimu, turės būti nugriauti, bendrovei pralaimėjus puspenktų metų trukusią bylą. (Liet.rytas)

keturiais tokį patį rezultatą parodžiusiais sportininkais pateko tarp šešių baigmės dalyvių. Baigmės serijoje, suklydęs vos 1 kartą, lietuvis pasivijo 4 varžovus – visų jų rezultatas 143 iš 150. Varžybų nugalėtojas suomis Tuomo Valkeapaa pataikė į 145 taikinius. Varžybų prizininkai paaiškėjo po papildomo persišaudymo iki pirmos klaidos. Ronaldas pataikė 11 papildomų taikinių ir užėmė 4 vietą. Neoficialiais išankstiniais skaičiavimais šito užtenka, kad lietuvis taptų 2010 metų viso sezono įskaitos absoliučiu nugalėtoju. VP

Trys geriausi Lietuvos medkirčiai dalyvaus pasaulio čempionate Kroatijoje š.m. rugsėjo mėn.

Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija, "Husgvarna Lietuva" ir muzikos agentūra "Combo" š.m. gegužės 15 d. suorganizavo dešimtąją atvirąją medkirčių čempionatą, kuriame varžėsi 30 dalyvių iš Lietuvos, Estijos, Gudijos, tarp jų ir viena moteris. Nuotraukoje – varžybų laimėtojas GIEDIMINAS STASIŪNAS, 20 metų amžiaus. Antrą ir trečią vietas pasidalino Gudijos atstovai. Medkirčiai turėjo įveikti penkias rungtis.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation

Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside
DENTAL

9thLine
Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Bloor West Village

DENTAL CARE

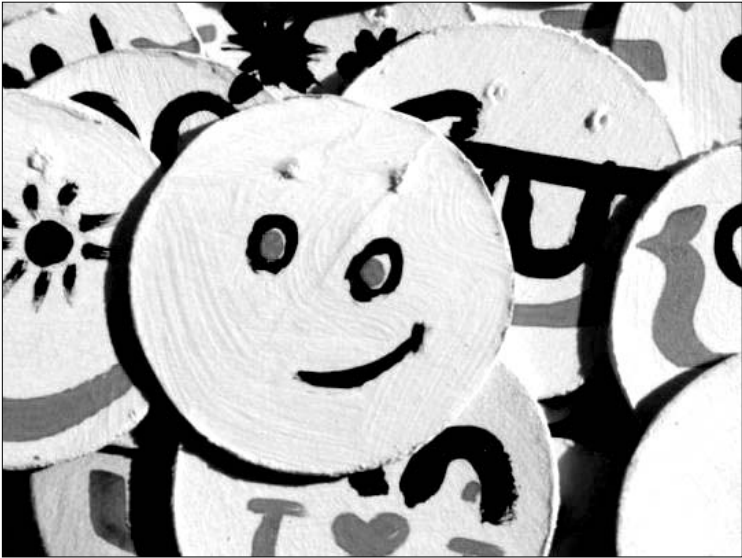
Dr. J. Birgiolas

Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

Geros nuotaikos diena

“Šypsuniukai” – renginio “Labas diena, Lietuva” suvenyras

Gegužės 25 d. Lietuvos miestuose – Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Ignalinoje, Jonavoje – svetingo visuomeninio judėjimo grupės “Aš Lietuva”, “Darom”, “Kitas variantas” Lietuvoje ir užsienyje gyvenančius tautiečius pakvietė į svetingo bendravimo ir draugiškumo šventę, kviesdami daugiau šypso-tis. Tą dieną surengtos “šypsuniukų” dirbtuvės, Vilniuje, Ro-tušės aikštėje, gyvoji pasisveikinimo skulptūra priminė, kad gera nuotaika ir šypsena labiausiai puošia mūsų gyvenimą, stiprina draugystę ir pasitikėjimą. Į 3 min. trukmės “Šypsenų sąsąauką” tarp Lietuvos miestų atsiliepė ir tautiečiai, gyvenan-tys JAV, D. Britanijoje, Airijoje, Norvegijoje, Danijoje – iš viso 19 valstybių. Rengėjai tikisi, kad malonaus bendravimo diena ir šypsenos pasiliks Lietuvoje ilgesniam laikui. **Inf.**

TEIRAUKITĖS PAS MUS!
affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444
www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- imigracija į Kanadą
- testamentų sudarymas
- palikimų tvarkymas
- nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- LAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIMUME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

JAUNIMO ŽODIS

Rytdienos mokslininkai ugdomi šiandien

Lietuvoje surengta “Idėjų mugė”, į kurią buvo kviečiami dalyvauti moksleiviai, bandantys ką nors patobulinti, išrasti ar tiesiog turintys pasiūlymų tikriems mokslininkams. Jie turėjo progos susitikti su įvairių sričių mokslininkais, pasikalbėti apie savo tyrimus ar išradimus, gauti naudingų patarimų. Karolina Subko domėjosi pelkinio gailio gydymo savybėmis ir galimybe pritaikyti šį augalą nuskausminamų vaistų gamybai. Kiti moksleiviai siūlė švarios energijos gavybos šaltinius iš augmenijos. Mugės dalyviai turėjo progos stebėti chemijos ir fizikos bandymus. Šio renginio tikslas – suburti ir skatinti gabius mokslui ir technikai, smalsius aplinkai Lietuvos moksleivius, padėti pasirengti jiems Europos sąjungos jaunųjų mokslininkų kūrybos baigiamajam ratui. **Inf.**

“Idėjų mugėje” jaunieji išradėjai turėjo progos susipažinti su bendraamžių technine kūryba, sulaukti tikrų mokslininkų paskatinių ar patarimų

IŠ MOKSLEIVIŲ KŪRYBOS

Gelgaudiškio vidurinės mokyklos, Šakių rajonas, 3 B klasės mokinių rašiniai iš ciklo *Laisvės viltis*. Atsiuntė mkt. Valerija Vilčinskienė

Mano Lietuva. Čia mūsų gimtinė, čia mes gimėme, čia augame. Mes mylime savo gimtinę Lietuvą. Kad ir kokia maža ji bebūtų, ji vis tiek mūsų Lietuva. Čia mūsų namai. Čia gimė žmonės, kurie gynė mūsų šalį. Ir mes ginsime savo mažąją Lietuvą. **Tomas Adomaitis**

Lietuva įdomi ir gera. Ji – mūsų tėvynė. Mes čia užaugome. Mes nenorime niekam tarnauti, jei reikės, turėsime apginti savo Lietuvą. **Jonas Užupis**

Aš pabundu rytais ir mano gyvenimas tęsiasi. Jis tęsis ilgai, iki pat gyvenimo pabaigos...Seniai Lietuvoje gyveno karalius Mindaugas, dosnus, rūpestingas. Gyveno laimingai, kol Lietuvą nepradėjo puldinėti kryžiuočiai, kalavijuočiai. Jie aprimdavo ir vėl puldinėdavo mūsų šalį. Ir Mindaugas, norėdamas apsaugoti Lietuvą nuo kryžiuočių ir kalavijuočių, ją suvienijo, pats apsikrikštijo. Tai buvo labai seniai...

O 1918 m. vasario 16 dieną Vilniuje Lietuvos taryba paskelbė, kad Lietuva nepriklausoma valstybė. Pirmasis Lietuvos prezidentas buvo Antanas Smetona. Netrukus buvo sukurtas Lietuvos himnas, herbas, vėliava. Tautišką

giesmę sukūrė Vincas Kudirka. Visi žmonės nori būti laisvi ir nepriklausomi. Nuo Mindaugo laikų Lietuva niekada neprarado vilties būti laisva. Antanas Smetona, Jonas Basanavičius, Simonas Daukantas, Vincas Kudirka kovojo už laisvę Lietuvai ir sau. Po II Pasaulinio karo, vokiečiams pasitraukus, kai Lietuvą užėmė rusai, lietuviai ėjo į miškus, pradėjo partizaninį karą. Jie visi troško būti laisvi. Jų kova buvo beviltiška, bet teisinga. Lietuva tarsi mažas trupinėlis pasaulyje.

Mūsų miestelis tai tarsi viena šeima, gyvenanti Lietuvoje. Lietuvoje visi trokšta būti laisvi, net ir kitos šalys nori būti laisvos. Visa mūsų besisukanti planeta taip pat nori būti laisva ir nepriklausoma. Mano Lietuva bus stipri ir teisinga, mūsų niekas nepuls, nes mes apginsime savo šalį. Mes įveiksime visus gripus, epidemijas, Lietuva pati išsikaptys ir išvengs visų problemų. Aš apginsiu savo žmones ir kraštą. Mano kraštas bus saugus amžinai. Lietuva man amžina, vienintelė man ir gera. Čia mano žemė. Mūsų seneliai ir tėvai norėjo gyventi ir dirbti laisvoje šalyje. Norėčiau ir aš. Turiu viltį, jog užaugęs galėsiu laisvai reikšti savo mintis, norus, mokytis, dirbti ir keliauti. **Vilius Jurkšaitis**

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos XIII Kongreso Pietų Amerikoje dalyviai

TEISININKUI

AŲA

PETRUI BREICHMANUI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo folkloristei GENOVAITEI BREICHMANIENEI, jų sūnui GEDIMINUI ir dukteriai GIEDREI su šeimomis –

Alė Rūta-Arbienė ir duktė Rasa su vyru

AŲA

PETRUI BREICHMANUI

mirus,

jo žmonai GENOVAITEI BREICHMANIENEI, “Gyvataro” steigėjai ir ilgametei vadovei, sūnui GEDIMINUI, dukrai GIEDREI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

*Lietuvių tautinių šokių institutas
LTŠI/LFDI Inc. valdyba ir taryba*

AŲA

PETRUI BREICHMANUI

mirus,

nuoširdžią draugišką užuojautą reiškiamo jo žmonai GENOVAITEI, sūnui GEDIMINUI, dukrelei GIEDREI ir vaikaičiams –

Hamiltono “Rambyno” lietuviai

AŲA

PETRUI BREICHMANUI

iškeliavus amžinybėn, jo žmoną, mūsų būrelio narę, skautininkę sesę GENOVAITĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Hamiltono skautininkių “Šatrijos Raganų” būrelis

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA

EDMUNDAS MALKUS,

gyvenęs Seaforth, mirė Londono universitetinėje ligoninėje 2010 m. gegužės 13 d. Anksčiau, 2006 m. rugpjūčio 6 d. mirė jo žmona Rūta. Liko liūdintys vaikai Vida Wilson ir jos vyras Bob, Beata Spraggs ir John, Monica Malkus, Donna Kimball ir Randy, Ed Malkus ir Teresa Yim, vaikaičiai Katherine, Andrea, Danielle, Annikke, Lilian, Brittany, Adam, Spencer ir Nathan; brolienė T. Sprogis Londone; sesuo Aldona Čekavičienė Lietuvoje. Laidotuvių apeigos tik šeimai vyks Woodland kapinėse. Norintys pareikšti užuojautą yra kviečiami aukoti Seaforth Community Hospital Foundation, Doctors without Borders arba Heart and Stroke Foundation (internetu www.ontariocremationservices.ca arba telefonu 519 472-2200 arba nemokamai 1-877-472-2204).

Šeima

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

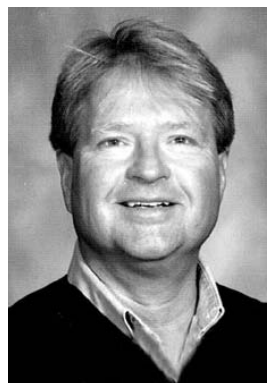
P A D Ė K A

AŲA

EDMUNDAS JURCEVIČIUS

gimė 1955 m. birželio 17 d., mirė staigiai Headwaters Health Centre ligoninėje, Orangeville, ON, 2010 kovo 11 d.

Sūnus a.a. Vaclovo ir Sofijos Jurevičių. Liko liūdintys vaikai Casandra, Carli ir Tristan, sesuo Daina ir jos vyras Bronius Baronaitis, sūnėnai Kęstutis, Vytautas ir Vaclovas. Jo labai pasigės ir kiti giminės bei artimieji, daugybė draugų. Velionis palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Vietoje gėlių, norintys jo atminimą pagerbti buvo kviečiami aukoti jo vaikų paramos fondui. Dėkojame visiems už aukas, už palydėjimą jo į amžino poilsio vietą, už užuojautos žodžius ir parodytą šilumą bei meilę.

ŠEIMA

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.**

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RĄSTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

SKAITYTOJAI PASISAKO

MIRTIES PRANEŠIMAS

Esu Marijampolės kolegijos Verslo ir technologijų fakulteto dekanas Vladas Beržanskis. Informuoju, kad mirė buvusi mūsų mokyklos darbuotoja Julija Šelmienė-Klišonytė. Kiek žinau, ji keletą straipsnelių yra rašiusi ir Jūsų leidžiamam laikraščiui. Jeigu reikėtų kokios nors informacijos ar šiaip kas galėtų sudominti, mielai bendrautume. Mano el.paštas V.Berzanskis@marko.lt.

Kūrybinės Jums sėkmės. Ačiū už lietuviškos dvasios palaikymą. Pagarbiai,

Vladas Beržanskis

**GRIAUS TILTO
SKULPTŪRAS**

Kasmet į Lietuvą atvažiuoja daug turistų iš įvairių pasaulio šalių, ir kai tik pamato Žaliąjį tiltą su sovietinėmis skulptūromis, tai jie pasijaučia lyg būtų kokiam Rusijos mieste. Man irgi buvo keista ir kartu pikta, kad Lietuva jau 20 metų, kai yra nepriklausoma, ir dar ant to tilto stovi tie sovietiniai “balvonai”. Todėl aš visą laiką kovojau dėl pašalinimo tų sovietinių simbolių, rašydamas protesto laiškus buvusiems Vilniaus merams, kultūros ministerijai ir kitoms valdžios įstaigoms.

Jie man atrašydavo teisingdamiesi, kad tai yra dalis Lietuvos istorijos, kultūros palikimas, meniški darbai ir kitokias nesąmones ir todėl jų griauti negalima. Ir dabar labai apsidžiaugiau, kad pagaliau dabartinis Vilniaus meras Vilius Navickas neslepia planų atsikratyti sovietinėmis Žaliojo tilto skulptūromis. Jas nuversti Navickas pažadėjo, kai išgirs žinią, kad kultūros paveldo departamentas išbrauks jas iš valstybės saugotinių objektų sąrašo. Aš manau, kad mes, Kanados lietuviai, turėtume rašyti Vilniaus merui Navickui padėkos laiškus už tokį narsų žygį.

L. Stankevičius, Montreal, QC

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

SP
PA
U
S
T
V
E

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Motinių pagerbimui gegužės 10 d. Toronto Lietuvių Namai parūpino Motinos dienos rožių puokštę Labdaros slaugos namams. Puokštė pastatyta Labdaros prieangyje, o į kambarius parsinešti gyventojos gavo sodo gėlelių – konvalijų, neužmirštuolių. Motinių pagerbime akordeonu grojo svečias iš Punsko Juozas Bancevičius, kuriam pritarė slaugos namų darbuotojai. VB

DĖMESIO!

VISI KVIEČIAM! DALYVAUTI

KLB Toronto apylinkės Tarybos

**VISUOTINIAME ATASKAITINIAME
SUSIRINKIME**

š.m. gruodžio 1, pirmadienį, 7.30 v.v.

Toronto Prisikėlimo parapijos muzikos kambaryje

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

FOUR POINTS
BY SHERATON
TORONTO LAKESHORE

IX Dainų šventės proga

SPECIALIOS KAINOS

nuo **\$115** + tax

Birželio 30 – liepos 6 d.d.

REZERVUOKITE KAMBARIUS

Tel. **1-800-368-7764**

arba

www.fourpointstoronto.com

KODAS NUOLAIDAI – LIF30A

1926 Lake Shore Blvd. W. prie Windermere g.

Torontiečiai

VIDA NAUDŽIŪNAITĖ
ir **VITAS NAUDŽIŪNAS**
ši pavasarį abu baigė universitetus bakalauro laipsniu. Vida studijavo biologiją ir prancūzų kalbą Toronto universitete, brolis Vitas – sporto mediciną Urbana University (Urbana, OH), abu žada toliau mokytis. Jie – Toronto Maironio mokyklos ir aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientai, dalyvauja lietuviškoje veikloje. Vida yra Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdybos narė.
SVEIKINAME IR LINKIME SĖKMĖS!

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: **(416) 560-0122**

namų: **(905) 848-9628**

We don't just connect great cities.
We connect great families.

Vilnius \$750*

TAXES OF UP TO \$425 (DEPENDENT ON ITINERARY) ARE EXTRA & NOT INCLUDED.

Fare is based on roundtrip from Toronto.

Book now to get the best fares. Call Finnair at 1-800-461-8651, your travel agent or visit www.finnair.com/ca

FINNAIR
WHY FLY ANY OTHER WAY

* Fares are based on roundtrip and are valid for travel between 5/01/10 - 6/25/10. Minimum stay: the night between Saturday and Sunday. Maximum stay: 30 days. Child discount: 25% discount for children between 2 and 11 years old. No Stopovers. CAD200.00 cancellation fee up until 1 day prior to departure. Certain conditions and restrictions may apply. Offer is subject to limited availability, change and withdrawal without notice. Taxes may vary from CAD175.00 – CAD425.00 approximately depending on destination.

TORONTO

Anapilio žinios

• Praėjusį savaitgalį Delhi Šv. Kazimiero parapijoje Pirmąją Komunią priėmė Gabrielė Paulauskaitė ir Liana Pargauskaitė.

• Praėjusį sekmadienį pasibaigė Mississauga mieste vykęs daugiakultūrinis “Carassauga” renginys, kuriame lietuviams atstovavo Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris Anapilio sodyboje įrengtame paviljone. Programą atliko: skrabalų meistras iš Lietuvos Regimantas Šilinskas, “Atžalyno” ir “Gintaro” taut. šokių grupės, Anapilio vaikų choras “Gintaričiai” ir kapela “Sūduva”. Renginys buvo labai sėkmingas.

• Birželio 4, pirmąjį mėnesio penktadienį, Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir po pietų 3 val., o po Mišių – Šv. Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Pavasarinė kapinių lankymo diena bus birželio 6, sekmadienį. Pamaldos už mirusius vyks kapinių koplyčioje: 2.30 v. p.p. bus giedamas Rožinis už mirusius, o 3 v.p.p. – gedulinės Mišios, kurių metu pamokslą sakys naujasis Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Juozas Žukauskas, OFM. Mokyklinis autobusas veš maldininkus į pamaldas nuo “Vilniaus rūmų” 2 v. p.p., o atgal išvažiuos 5.30 v.p.p.

• Dėl kapinių lankymo dienos Mišios Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje ateinančią savaitgalį bus ne sekmadienį, bet birželio 5, šeštadienį, 2 v.p.p.

• Kapinių lankymo dienos pietūs birželio 6 bus ruošiami KLKM dr-jos skyriaus Anapilio salėje. Pietauti bus galima ištisą dieną ir atsigaihvinti vynu bei lietuvišku alučiu.

• Lietuvos kankinių šventovėje vasarinė Mišių tvarka prasidės birželio 13, sekmadienį. Tą dieną jau bus aukojamos Mišios tikrai 10 val. ryto.

• Birželio 12-13 dienų savaitgalį Delhi Šv. Kazimiero šventovėje Mišios bus aukojamos ne šeštadienį, bet sekmadienį 3 v.p.p.

• Wasaga Beach miesto apylinkė LB valdyba organizuoja autobusą į IX dainų šventę. Autobusas važiuos nuo Gerojo Ganytojo šventovės į Dainų šventės koncertą Hershey Centre, Mississauga mieste, liepos 4 d. ir po koncerto vėl grįš atgal. Daugiau žinių teikia Joana Dūdienė tel. 705 445-6898 ir Rūta Poškienė tel. 705 429-0790.

• Anapilio knygyne platnamos *Žodis tarp mūsų* knygelės, naujausia žurnalo *Lithuanian Heritage* laida, knygelės vaikučiams, įvairios garsaploktės ir vaizdaplloktėje dokumentinis filmas “Evangelijos žinia tūkstantmečiui Lietuvai”. Taip pat galima įsigyti automobiliams lietuviškų lipinukų, o kapinių lankymo dienai – žvakių.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias, giedant “Volungės” chorui, vysk. Paulius Baltakis, OFM, suteikė Sutvirtinimo sakramentą Livijai Čygaitei, Emilijai Gutauskaitei, Jūrai Kalinauskaitei, Vaivai Slapšytei, Andriui Trussow ir Elenutei Zubrickaitei.

• Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Pirmą penktad. po vakarinių 7 v. Mišių vyksta šv. Valanda su palaiminimu Švenčiausioju. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Pirmą šeštad. Gyvojo rožinio draugijos nariai 10.30 v.r. renkasi Rožinio maldai ir Mišiom.

• Birželio mėnuo yra skirtas Jėzaus Širdies garbinimui. Jėzaus širdies litanija bus skaitoma šiokiadieniais po 7 v.v. Mišių, šeštadieniais po 9 v.r., o sekmad. po 10.45 v.r. Mišių.

• Trėmimų į Sibirą minėjimą rengia Kanados baltiečių federacija šios parapijos šventovėje birželio 14, pirmad., 7 v.v.

• Santuokos sakramentą priėmė Jessica Thorn ir Anthony Yanzuillo.

• Pakrikštytas Aleksandras, Nijolės (Bražėnaitės) ir Remigijaus Gudaičių sūnus.

• Bilietai į Dainų šventės renginius bus platinami birželio 13 d. parapijos salėj. Į Dainų šventės koncertą vyks autobusus nuo šios parapijos. Žr. skelbimą žemiau.

• Birželio mėnesio savaitgaliais bus organizuojama talka “Kretingos” stovyklavietei paruošti vasaros stovykloms. Darbo yra daug, todėl į pagalbą yra kviečiami savanoriai, kurie bus aprūpinti maistu ir nakvyne. Kas gali prisidėti, yra prašomi susisiekti su Rūta Jaglowitz, parapijos tarybos stovyklavietės priežiūros sekcijos pirmininke – 416 622-9919.

• Mišios sekmadienį, birželio 6: 8 v.r. už a.a. Augustiną ir Eugeniją Underius; 9 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 10.45 v.r. už a.a. Joną Šimkų, už a.a. Laimutį Dūdą ir už a.a. Inocentą Jurcevičių bei šeimos mirusius; 12.15 v.d. už a.a. Juozą Oleką.

P A D Ė K A
Šv. Jono lietuvių kapinių mašinų vajui surinkta 51,380.00 dol. aukų. Kapinių valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems.

• Mišios birželio 6, sekmad.: 9.30 v.r. už VI. Pūtvio šaulių kuopos mirusius narius; 11 v.r. už parapiją; Vasagoje Gerojo Ganytojo šventovėje birželio 5, šeštad., 2 v.p.p. už a.a. Antaniną Vasiukevičienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 5, šeštad., 3 v.p.p. už Dručkų šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį Šv. Komunijos pamaldos 11.15 v.r. Pamaldų metu vyks sekmadienio tikybos pamokos, po jų konfirmantų pamoka.

• Dėkojame visiems savanoriams, prisidėjusiems prie sėkmingo Moterų draugijos suorganizuoto vartotų daiktų ir drabužių išpardavimo, kuris įvyko gegužės 29 d.

• Parapijos metinė iškyla numatyta birželio 13, sekmadienį, pradedant pamaldomis 11 v.r. Iškyla, kaip ir pernai, vyks Bumeistrų ūkyje, Oakville, ON.

• Pirmos Komunijos pamaldos – sekmadienį, birželio 27, 11.15 v.r.

Lietuvių Namų žinios

• Sekmadieniais kviečiame pietauti Lietuvių Namuose. Popiečių metu nemokama mašinų stovėjimo aikštelė nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Prašome sugrąžinti užpildytus registracijos lapus ateinantiems mokslo metams. Nauji 2010-2011 mokslo metai prasidės rugsėjo 18 d.

• Dėmesio, abiturientai ir tėveliai! Mokslo metų pabaiga artėja. Mokytojai, tėvų komitetas ir mokyklos administracija ruošiasi pagerbti 8 sk. ir lituanistinių kursų abiturientus. Mišios, iškilminga vakarienė su vynu ir diplomų įteikimas įvyks penktadienį, birželio 4, Prisikėlimo parapijoje. Mišių pradžia – 6 v.v.; abiturientai prašomi atvykti 5.30 v.v. Bilietai – abiturientams nemokamai, suaugusiems – \$40 asmeniui; vaikams iki 7 m. nemokamai, nuo 7-16 m. – \$15. Bilietus galima įsigyti pas K. Dambaraitę-Janowicz, tel. 905 602-9231. Kartu galite užsisakyti užbaigimo iškilmių mokinių grupinę nuotrauką už \$5. Daugiau informacijos laiške abiturientų tėveliams.

• Aukštesniųjų lituanistinių pamokų paskutinė mokslo metų diena buvo gegužės 29.

• Toronto Maironio mokyklos paskutinį mokslo metų šeštadienį, birželio 12, pamokos vyks nuo 9 v.r. iki 11 v.r. Prašome atsiimti vaikus vieną valandą anksčiau negu visada.

Živilė

Anapilio lietuvių sodybos korporacijos (Anapilis Christian Community Centre) metinis narių susirinkimas įvyks š.m. birželio 10, ketvirtadienį, 7 v.v. Anapilio parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris yra teisėtas, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus. Laukiama gausaus narių dalyvavimo. Valdyba

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Montrealio Aušros Vartų parapijos komitetas pasiskirstė pareigomis: pirmininkas – Haroldas Celtorius, pirmininko pavaduotojas – Alex Piešina, sekretorė – Stefanija Jutuvienė, išdinininkas – Petras Paulauskas ir valdybos nariai: Daiva Jaugelytė-Zlatkovic ir Stasė Budrevičiūtė. **NB**

Sekmadienį, gegužės 30, įvyko Montrealio lietuvių choro koncertas parapijos salėje. Gražiai papuošta salė sutraukė daug žmonių. Koncertas buvo gražus. Po to vyko loterija, veikė baras. Visi smagiai praleido popietę.

Danutė Staškevičienė po sunkios operacijos dabar sveiksta poilsio namuose Verdune.

Per gegužės mėnesį Aušros Vartų par. choras kartu su sol. A. Kebliu gražiai giedodavo Marijos litaniją. Viešnia iš Lietuvos sol. Elena Grumbinienė kas sekmadienį giedodavo su choru.

Atitaisymas. TŽ nr. 20 po nuotrauka pažymėta, kad “svečiai iš Bostono”. Turi būti – buvęs parapijietis komp. Gerard Dube, viešnia iš Lietuvos E. Grumbinienė ir montrealietis R. Jakubauskas. Atsiprašome.

Šv. Kazimiero parapija

Kleb. kun. Aloyzas Volskis sekmadienį, gegužės 30, po šv. Mišių išskrido į Lietuvą aplankyti mamos. Sugrįš į Montrealį birželio 12, šeštadienį. Klebonas pranešė, kad nuo liepos 1 d. pradės eiti pareigas Detroito arkivyskupijoje. Šešerių metų sutartis dirbti Šv. Kazimiero parapijoje užsibaigs birželio pabaigoje. Paskutines Mišias Šv. Kazimiero šventovėj aukos birželio 27 d.

Parapijos komitetas labai dėkoja aukojusiems šventovės bokšto remontui. Aukojo: \$100 – A. Kringelienė, K.J. Mickai, L. Mikalajūnienė, A. Šlekienė. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Labdaros fondo žinios

• Gegužės 27 d. įvyko Labdaros fondo lėšų telkimo komiteto posėdis, kuriame aptarti ateities planai ir Slaugos namų uždengto įėjimo užbaigimo detalės. Sveikiname naujas komiteto nares Gail Jaseliūnienę ir Genę Kobelskiene. Gegužės 18 d. įvyko Labdaros fondo valdybos posėdis, kuriame nariai buvo supažindinti su Sveikatos ministerijos taisyklių pakeitima. Labdaros fondo valdyba turės pasirašyti sutartį “Long-Term Care Home Service Accountability Agreement” su rajonine sveikatos administracija LHIN (Local Health Integration Network). Sutartis pri-

valoma ne tik Slaugos namams, bet ir ligoninėms bei kitom įstaigom, jeigu toliau nori gauti valdžios finansinę paramą. Sutartis galios nuo š.m. liepos 1 iki 2013 m. kovo 31 d. Norintieji susipažinti su detalėmis aplankykite Mississauga Halton Local Health Integration Network tinklalapį www.mississaugahaltonlhin.on.ca.

• Labdaros fondo valdyba dėkoja Kanados lietuvių fondui už \$3,600 paramą, už kurią bus nupirktos dvi elektrinės lovos Slaugos namams.

• Kitas valdybos posėdis – birželio 23 d., 7 v.v. Slaugos namuose. **GP**

A.a. Petro Breichmano atminimui Rimas ir Giedra Paulioniai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

PARDUODU mažai vartotą taravimo mašiną. Kaina \$100. Tel. 416 626-3822.

Tėviškės žiburių administracija kapinių lankymo dieną, birželio 6, bus atidaryta po 9.30 v.r. Mišių iki 3 v.p.p.

DALYVAUKIME IX DAINŲ ŠVENTĖJE TORONTE, LIEPOS 2-4 D.D!

Informacija ir bilietų užsakymas iki birželio 15 d. tinklalapyje www.dainusvente.org.

Bilietai bus parduodami Anapilyje kapų lankymo dieną, birželio 6, ir Prisikėlimo parapijoje birželio 13 d.

Į Dainų šventės koncertą galite vykti autobusais, kurie važiuos nuo Prisikėlimo parapijos, Anapilio ir “Vilnius Manor”.

Kaina: \$10 į abi puses. Autobusai išvyks iš šių vietų 12.30 v.p.p. ir parvažiuos iš Hershey Centre tuojaus po koncerto.

Vietų užsisakymui skambinti vakarais Rūtai Rygelienei 416-234-0545 ar Nijolei Simonavičienei 416-239-7226.

Mokestį (čekiu) su vardu, pavarde ir išvykimo vieta siųsti Dainų šventės adresu:

IX Dainų šventė/Autobusai, 1 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1.

Galima palikti voką Dainų šventės pašto dėžutėje, Prisikėlimo parapijos raštinėje.